

Kansallinen toimeenpano- ohjelma 2014– 2020

Sisäisen turvallisuuden rahasto

PÄIVITETTY 29.1.2021

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

SISÄISEN TURVALLISUUDEN RAHASTO

Euroopan unionin tuella

Sisällys

1. JOHDANTO	3
1.1 Yleistä	3
1.2 Kuvaus ohjelman valmisteluvaiheista ja valmisteluun osallistuneista tahoista.....	5
1.3. Ohjelman yhteensovittamiseksi tehtävä yhteistyö	6
1.4. Mahdolliset tuensaajat.....	7
2. RAHOITUKSEN KOHDENTAMISEN YLEISET PERIAATTEET	7
3. TUETTAVIEN HANKKEIDEN JA TUETTAVAN TOIMINNAN VALINTAPERUSTEET	12
3.1. Yleiset valintaperusteet.....	12
3.2. Myöntämisperusteet	13
Myöntämisperusteet ovat:.....	13
4. ULKORAJOJEN JA VIISUMIPOLITIIKAN RAHOITUSVÄLINEEN ERITYISTAVOITTEIDEN JA KANSALLISTEN TAVOITTEIDEN MUKAISESTI TOTEUTETTAVAT TOIMET	15
Erytystavoite 1: Yhteisen viisumipolitiikan tukeminen	15
Kansallinen tavoite 1.1: Kansalliset valmiudet.....	15
Kansallinen tavoite 1.2: Unionin säännöstö	17
Kansallinen tavoite 1.3: Yhteistyö konsuliasioissa	19
Erytystavoite 2: Rajavalvonta.....	20
Kansallinen tavoite 2.1: EUROSUR ja rajavalvonta	21
Kansallinen tavoite 2.2: Tiedonvaihto	25
Kansallinen tavoite 2.3: Unionin yhteiset vaatimukset.....	26
Kansallinen tavoite 2.4: Unionin säännöstö	28
Kansallinen tavoite 2.5: Tulevaisuuden haasteet	30
Kansallinen tavoite 2.6: Kansalliset valmiudet.....	30
Kansallinen tavoite 2.7E: Frontex-laitteet (erityistoimi)	37
Erytystavoite 3: Operatiivinen tuki.....	39
Kansallinen tavoite 3.1: Viisumit	39

Kansallinen tavoite 3.2: Rajat	40
4. Tekninen apu	41
Toimet, tuotokset ja tulokset	42

5. POLIISIYHTEISTYÖN, RIKOLLISUUDEN EHKÄISEMISEN JA TORJUMISEN SEKÄ KRIISINHALLINNANRAHOITUSVÄLINEEN ERITYISTAVOITTEIDEN JA KANSALLISTEN TAVOITTEIDEN MUKAISESTI TOTEUTETTAVAT TOIMET43

Eryistavoite 5: Rikollisuuden ehkäiseminen ja torjunta	43
Kansallinen tavoite 5.1: Ennaltaehkäisy ja torjunta	44
Kansallinen tavoite 5.2: Tiedonvaihto	53
Kansallinen tavoite 5.3: Koulutus	57
Kansallinen tavoite 5.4: Rikosten uhrien tuki	58
Kansallinen tavoite 5.5: Uhkien ja riskien arviointi.....	67
Eryistavoite 6: Riskit ja kriisit	68
Kansallinen tavoite 6.1: Ennaltaehkäisy ja torjunta	69
Kansallinen tavoite 6.2: Tietojen vaihto	69
Kansallinen tavoite 6.3: Koulutus	70
Kansallinen tavoite 6.4: Uhrien tukeminen	71
Kansallinen tavoite 6.5: Infrastrukturi	73
Kansallinen tavoite 6.6: Ennakkovaroitus ja kriisitilannevalmius.....	76
Kansallinen tavoite 6.7: Uhkien ja riskien arviointi.....	77

6. YHTEENVETO RAHOITUKSESTA JA AIKATAULUSTA.....79

1. Johdanto

1.1 Yleistä

Tämä toimeenpano-ohjelma perustuu sisäisen turvallisuuden rahaston kansalliseen ohjelmaan, jonka sisäministeriö on valmistellut yhteistyössä rahaston tavoitteiden kannalta keskeisten tahojen kanssa. Valtioneuvosto hyväksyi esityksen kansalliseksi ohjelmaksi 20.11.2014 ja komission kanssa käytyjen neuvottelujen jälkeen muutetun ohjelmaesityksen 25.6.2015. Komissio hyväksyi kansallisen ohjelman 7.8.2015 ja sen muutokset 25.9.2017, 20.12.2017, 27.9.2018, 10.12.2018 ja 27.11.2019.

Toimeenpano-ohjelma on laadittu tarkentamaan kansallista ohjelmaa rahastojen tavoitteiden toteuttamisen ja määrärahojen jaon osalta. Toimeenpano-ohjelma sisältää kuvauksen kansallisen ohjelman erityistavoitteiden ja kansallisten tavoitteiden mukaisesti toteutettavista toimista ja niistä odotettavista tuloksista, kansalliseen ohjelmaan sisältyvän rahoituksen kohdentamisessa noudatettavista periaatteista sekä kansallisen ohjelman ja toimeenpano-ohjelman perusteella tuettavien hankkeiden ja toiminnan valintaperusteista. Lisäksi toimeenpano-ohjelmassa kuvataan ohjelman valmisteluvaiheet sekä rahaston tavoitteiden kannalta merkityksellisten EU:n muista rahoitusvälineistä vastaavien tahojen kanssa tehtävää yhteistyötä. Kansallinen toimeenpano-ohjelma kattaa koko ohjelmakauden 2014–2020. Hankkeiden toteutusaika on 2014–2022.

Rahaston kansallisesta ohjelmasta suoritettiin väliarviointi vuonna 2017. Samalla on tarkasteltu toimeenpano-ohjelman toteutumista ja tehty tarvittavia muutoksia.

Merkittävät muutokset toimeenpano-ohjelmaan hyväksyy valtioneuvosto. Merkitykseltään vähäisistä muutoksista päättää sisäministeriö.

Toimeenpano-ohjelman soveltamisala kattaa Manner-Suomen ja Ahvenanmaan maakunnan.

Taulukko 1: Rahaston ohjelmien rakenne

Erityistavoite	Kansallinen tavoite
1. Yhteisen viisumipolitiikan tukeminen	1.1 Kansalliset valmiudet
	1.2 Unionin säännöstö
	1.3 Yhteistyö konsuliasioissa
	1.4E Yhteistyö konsuliasioissa
2. Rajat	2.1 Eurosur ja rajavalvonta
	2.2 Tiedonvaihto
	2.3 Unionin yhteiset vaatimukset
	2.4 Unionin säännöstö
	2.5 Tulevaisuuden haasteet
	2.6 Kansalliset valmiudet
	2.7E Frontex-välineet
3. Operatiivinen tuki	3.1 Operatiivinen tuki: viisumit
	3.2 Operatiivinen tuki: rajat
5. Rikollisuuden ehkäiseminen ja torjuminen	5.1 Ehkäiseminen ja torjuminen
	5.2 Tiedonvaihto
	5.3 Koulutus
	5.4 Uhrien tukeminen
	5.5 Uhkien ja riskien arviointi
6. Riskit ja kriisit	6.1 Ehkäiseminen ja torjuminen
	6.2 Tiedonvaihto
	6.3 Koulutus
	6.4 Uhrien tukeminen
	6.5 Infrastrukturi
	6.6 Varhaisvaroitus- ja kriisinhallinta
	6.7 Uhkien ja riskien arviointi
4. Tekninen tuki ISF-B	4.1 Tekninen tuki ISFB
7. Tekninen tuki ISF-P	7.1 Tekninen tuki ISFP

1.2 Kuvaus ohjelman valmisteluvaiheista ja valmisteluun osallistuneista tahoista

Sisäministeriö valmisteli ehdotuksen kansalliseksi toimeenpano-ohjelmaksi yhteistyössä sisäasioiden rahoitusohjelmien valmistelutyöryhmän kanssa, jossa ovat edustettuina sisäministeriön maahanmuutto-, poliisi-, pelastus- ja rajavartio-osastot, työ- ja elinkeinoministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, ulkoministeriö, valtiovarainministeriö, maahanmuuttovirasto, poliisihallitus, Tulli, Etnisten suhteiden neuvottelukunta, Rikosuhripäivystys ja Suomen Kuntaliitto.

Toimeenpano-ohjelmaehdotusta käsiteltiin lisäksi sisäisen turvallisuuden rahaston seurantakomiteassa, jossa ovat edustettuina sisäministeriön maahanmuutto-, pelastus-, poliisi- ja rajavartio-osastot, ulkoasiainministeriö, oikeusministeriö, valtiovarainministeriö, maahanmuuttovirasto, poliisihallitus, rajavartiolaitos, Tulli, Ahvenanmaan maakuntahallitus, Rikosuhripäivystys, Kansalaisjärjestöjen konfliktinehkäisyverkosto KATU ry, Suomen pelastusalan keskusjärjestö sekä pelastuslaitosten edustaja. Seurantakomitea tukee rahaston vastuuviranomaisen toimintaa ja osallistuu toimeenpano-ohjelman valmisteluun, täytäntöönpanoon, seurantaan ja arviointiin.

Toimeenpano-ohjelmasta pyydettiin lausunto 61 eri taholta. Lausunnon antoi yhteensä 32 taho. 8 taho ilmoitti, ettei niillä ole lausuttavaa.

Lausunnon antoivat seuraavat tahot: Ahvenanmaan maakuntahallitus, Amnesty International, Elinkeinoelämän keskusliitto, Ensi- ja turvakotien liitto ry, Finanssialan Keskusliitto, Helsingin kaupunki, Ilmatieteen laitos, Jokilaaksojen pelastuslaitos, Jyväskylän kaupunki, Kansainvälinen siirtolaisuusjärjestö, Keski-Suomen pelastuslaitos, Kuntaliitto, Liikenne- ja viestintäministeriö, Maahanmuuttovirasto, Oikeusministeriö, Poliisihallitus, Rajavartiolaitos, Rikosuhripäivystys, Satakunnan pelastuslaitos, Sisäministeriön pelastusosasto, Sisäministeriön poliisiosasto, Sosiaali- ja terveysministeriö, Suomen palopäällystöliitto, Suomen punainen risti, Suomen venäjänkielisten yhdistysten liitto ry, Säteilyturvakeskus, Trafi, Tulli, Turun kaupunki, Ulkoasianministeriö ja Vantaan kaupunki.

Ohjelmaesitys käsiteltiin valtioneuvoston raha-asiainvaliokunnassa ja hyväksyttiin valtioneuvoston yleisistunnossa.

1.3. Ohjelman yhteensovittamiseksi tehtävä yhteistyö

Euroopan parlamentin ja komission antamassa rahaston yleisiä säädöksiä koskevassa asetuksessa (EU) N:o 514/2014 (horisontaaliasetus) edellytetään, että rahastosta myönnettävän tuen tulee täydentää kansallista, alueellista ja paikallista toimintaa, että rahastosta tuetut toimet täydentävät unionin muita välineitä ja ovat johdonmukaisia suhteessa unionin muihin toimiin ja painopisteisiin. Ohjelman yhteensovittamisen tavoitteena onkin yhtäältä pyrkiä rahoituksen täydentävyyteen ja toisaalta välttää mahdollista rahoituksen päällekkäisyyttä muiden EU-rahoitusvälineiden sekä kansallisten toimien kanssa. Ohjelmasta ei tueta sellaisia toimia, joille on olemassa muita soveliaampia kansallisia tai EU-rahoitusvälineitä. Rahaston toimintaa yhteensovitaan erityisesti EU:n rakenne- ja investointirahastojen, EU:n ulkosuhdevälineiden, EU:n oikeusalan ohjelmien ja Horisontti 2020 –ohjelman kanssa.

Kolmansissa maissa toteutettavien tai niihin liittyvien toimien osalta tulee varmistaa toimien koordinointi Euroopan ulkoasianhallinnon kanssa. Kolmansissa maissa toteutettavista toimitetaan tiedot kyseisessä maassa toimivaan kansalliseen tai EU-edustustoon. Näissä toimita tulee hyödyntää toimien yhteisvaikutusta ja noudattaa johdonmukaisuutta muiden unionin ulkopuolella toteutettavien, unionin rahoitusvälineiden kautta tuettavien toimien kanssa. Rahaston toimialan kannalta yhteen sovitettava Euroopan unionin ulkosuhteiden rahoitusväline on erityisesti Euroopan naapuruusvälineen rajat ylittävän yhteistyön ohjelma (ENI). ISF-P:n osalta varmistetaan, että riskejä ja kriisejä koskevista erityistavoitteista toteutettavat toimet eivät ole päällekkäisiä EU:n humanitaarisen avun ja pelastuspalvelun (ECHO) kautta toteutettavien toimien kanssa (pelastuspalvelumekanismi).

Myös oikeusalan EU-rahoitusohjelmien sekä EU:n tutkimuksen ja innovoinnin Horisontti 2020 –ohjelman osalta varmistetaan, että päällekkäistä EU-rahoitusta ei myönnetä. Rahastojen vastuuviranomaisen edustaja on jäsenenä oikeusministeriön hallinnonalan EU-rahoitusohjelmien ohjausryhmässä.

Rahaston vastuuviranomainen vastaa rahaston tavoitteiden yhteensovittamisesta muiden rahoitusohjelmien kanssa tarvittavin toimenpitein. Vastuuviranomainen käy tarvittaessa keskusteluja muiden EU-rahoitusohjelmien vastuuviranomaisten kanssa. Vastuuviranomainen myös seuraa tietoja muiden rahoitusohjelmien kautta rahoitetuista hankkeista, jotta voidaan varmistaa, että

samoja toimia ei rahoiteta toisten EU-rahoitusohjelmien kautta. Hakijoiden tulee antaa hakemuksessa tiedot muusta saamastaan tai hakemastaan EU-rahoituksesta. Myös rahaston seurantakomitea tukee vastuuviranomaista tavoitteiden ja toimien yhteensovittamisessa muihin EU-rahoitettuihin ja kansallisiin toimiin. Seurantakomiteassa on edustettuna laajasti rahaston toimialaa tuntevia tahoja, mikä edesauttaa rahoituksen yhteensovittamista ja täydentävyyden varmistamista.

1.4. Mahdolliset tuensaajat

Kansallisessa toimeenpano-ohjelmassa kuvattujen erityistavoitteiden ja kansallisten tavoitteiden mukaisissa toimissa tuensaajina voivat olla julkisoikeudelliset tai yksityisoikeudelliset oikeushenkilöt. Rahaston toimialasta johtuen tuensaajat ovat pääosin viranomaisia. Hankkeissa voi kuitenkin olla mukana hankekumppaneina sekä yritys- että järjestösektorin toimijoita. Joissakin toimenpidekokonaisuuksissa, kuten esimerkiksi uhrien tukemiseen liittyvissä toimenpiteissä, tuensaaja voi olla muu kuin viranomainen.

2. Rahoituksen kohdentamisen yleiset periaatteet

Suomen kansallisen ohjelman määrärahan perusosa koko ohjelmakaudella on 52 616 876 euroa, josta ulkorajojen ja viisumipolitiikan rahoitusvälineen osuus on 36 934 528 euroa ja poliisiyhteistyön, rikollisuuden ehkäisemisen ja torjumisen sekä kriisinhallinnan rahoitusvälineen osuus 15 682 348 euroa. Lisäksi Suomelle on myönnetty 2 179 420 euron lisärahoitus matkustajatietojärjestelmän (PNR) ja tietojärjestelmien yhteiskäyttöisyyden parantamiseksi sekä ulkorajojen ja viisumipolitiikan rahoitusvälineen erityistoimeen 2.7 ensin 360 000 euron rahoitus nopeaan veneeseen ja myöhemmin 8,1 miljoonaa euroa meriveneisiin. Lisärahoitukseen liittyvät kansallisen ohjelman muutosesitykset on hyväksytty valtioneuvostossa 20.4.2017 ja 19.10.2017. Lisäksi Suomi sai rahaston välitarkastelun yhteydessä 4 907 728 euron lisärahoituksen raja- ja viisumi-

politiikan rahoitusvälineeseen, jonka sisällyttäminen rahaston kansalliseen ohjelmaan on käsitelty valtioneuvostossa 15.3.2018. Valtioneuvostokäsittelyn jälkeen lisärahoitus nousi 6 081 669 euroon. Varojen käyttötarkoitus ei muuttunut, vaan ne kohdennetaan komission ohjeistuksen mukaisesti joulukuussa 2017 käydyn ohjelmavuoropuhelun mukaisesti ja siksi erotus on sisällytetty kansalliseen ohjelmaesitykseen sisäministeriön päätöksellä 21.6.2018. Vuonna 2018 Suomelle myönnettiin 6 412 600 euron lisärahoitus rajanylitystietojärjestelmän (EES) toimeenpanoon. Valtioneuvoston raha-asianvaliokunta on käsitellyt kansallisen ohjelman muutosesityksen 6.9.2018. Sisäministeriö päätti komissiolle lähetettävään ohjelmaesitykseen hyväksymisestä 7.9.2018. Vuonna 2019 Suomi sai 3 216 666,66 euron lisärahoituksen EU:n matkustustieto- ja lupajärjestelmän (ETIAS) kehittämiseen ja toimeenpanoon ja 1 227 000 euron lisärahoituksen SIS-järjestelmän kansalliseen kehittämiseen. Lisäksi tietojärjestelmien kehittämiseen osoitettiin lisärahoitusta 2 483 780,69 euroa. Lisärahoitukseen liittyvä kansallisen ohjelman muutosesitys hyväksyttiin valtioneuvostossa 26.9.2019.

Suomen kansallisen ohjelman perusosasta myönnettävän tuen osuus hankkeen kaikista tukikelpoisista kustannuksista on pääsääntöisesti enintään 75 prosenttia. Erityistoimien ja poliisi- ja kriisinhallintatoimien rahoitusvälineen strategisten painopisteiden osalta myönnettävän tuen osuus hankkeen kaikista tukikelpoisista kustannuksista on enintään 90 prosenttia. Kansalliseen tavoitteeseen 2.6 sisällytetystä rajanylitystietojärjestelmän (Entry Exit System, EES), EU:n matkustustieto- ja lupajärjestelmän (ETIAS) sekä SIS-järjestelmän (SIS III) kehittämiseen kohdistetusta lisärahoituksesta myönnettävä tuki voi olla 100 prosenttia hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista. Perusosasta ja erityistoimista myönnetään tuki hanketukena. Operatiivisesta tuesta myönnettävä tuki voi kattaa hankkeen tai toiminnan tukikelpoisten kustannusten täyden määrän. Operatiivisesta tuesta myönnettävä tuki voidaan myöntää hanke- tai toimintatukena.

Rahoituksen jakautuminen rahaston erityistavoitteiden ja kansallisten tavoitteiden välillä on määritelty rahaston kansallisessa ohjelmassa. Kansallisen ohjelman tavoitekohtainen rahoituksenjako on seuraava:

Taulukko 2: Rahoitussuunnitelma ISF-B

Tavoite	Summa
Erityistavoite viisumit	3 344 819,56
Kansallinen tavoite 1: kansalliset valmiudet	2 865 589,28
Kansallinen tavoite 2: unionin säännöstö	138 429,65
Kansallinen tavoite 3: yhteistyö konsuliasioissa	340 800,63
Erityistoimi 1: yhteistyö konsuliasioissa	-
Erityistavoite rajat	42 250 794,58
Kansallinen tavoite 1: EUROSUR	12 873 253,02
Kansallinen tavoite 2: tiedonvaihto	0,00
Kansallinen tavoite 3: unionin yhteiset vaatimukset	684 751,54
Kansallinen tavoite 4: unionin säännöstö	252 931,57
Kansallinen tavoite 5: tulevaisuuden haasteet	-
Kansallinen tavoite 6: kansalliset valmiudet	19 979 858,45
Erityistoimi 2: FRONTEX-välineet	8 460 000,00
Operatiivinen tuki	16 873 903,81
Operatiivinen tuki 1: viisumit	2 541 095,53
Operatiivinen tuki 2: rajat	14 332 808,28
Tekninen apu	2 346 726,40
YHTEENSÄ	64 816 244,35

Taulukko 3: Rahoitussuunnitelma ISF-P

Tavoite	Euroa
Erityistavoite rikokset	13 597 368,47
Kansallinen tavoite 1: rikokset - ehkäiseminen ja torjuminen	7 742 474,58
Kansallinen tavoite 2: rikokset -tiedonvaihto	3 726 549,70
Kansallinen tavoite 3: rikokset -koulutus	977 145,52
Kansallinen tavoite 4: rikokset -uhrien tukeminen	1 151 198,67
Kansallinen tavoite 5: rikokset -uhkien ja riskien arviointi	0,00
Erityistavoite riskit ja kriisit	3 171 311,13
Kansallinen tavoite 1: riskit- ehkäiseminen ja torjuminen	25 776,10
Kansallinen tavoite 2: riskit - tiedonvaihto	0,00
Kansallinen tavoite 3: riskit - koulutus	121 188,35
Kansallinen tavoite 4: riskit -uhrien tukeminen	417 157,89
Kansallinen tavoite 5: riskit -infrastruktuuri	1 537 967,88
Kansallinen tavoite 6: riskit - varhaisvaroitus ja kriisinhallinta	579 614,07
Kansallinen tavoite 7: riskit - uhkien ja riskien arviointi	489 606,84
TEKNINEN APU	1 093 087,40
YHTEENSÄ 7 = (yhteensä 5 + yhteensä 6 + TA)	17 861 767,00

Toimeenpano-ohjelmassa määritellään edellä kuvatun rahoituksen vuosittainen jakautuminen. Teknisen avun määrärahan käytössä noudatetaan sisäasioiden rahastoja koskevan lain (903/2014) 28 §:n ja sisäasioiden rahastoja koskevan valtioneuvoston asetuksen (351/2015) 37 §:n säännöksiä. Teknisen avun määrärahan suunniteltu jakautuminen ohjelmakaudella on kuvattu yhteenvetona kappaleessa Erityistavoite 4.

Rahastosta järjestetään vähintään yksi haku vuosittain käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa. Sitomatta jääneet määrärahat siirtyvät jaettaviksi seuraavissa hauissa. Hankkeisiin tai toimintaan sidottu käyttämättä jäänyt määräraha vapautuu tukipäätöksen ehtojen mukaisesti uudelleen jaettavaksi. Rahoituskauden viimeisinä vuosina, rahaston varojen vähetessä, hakuja järjestetään tarpeiden ja mahdollisuuksien mukaan.

Määrärahasiirrot toimeenpano-ohjelmassa määriteltyjen kansallisten tavoitteiden osuuksien välillä ovat mahdollisia kansallisen ohjelman puitteissa. Euroopan komission ohjeen AMIF-ISF/2016/05 mukaisesti alle 15 % (perusrahoituksesta laskettuna) siirrot erityistavoitteiden välillä ovat mahdollisia ilman kansallisen ohjelman muuttamista. Tämän ylittävät muutokset edellyttävät myös kansallisen ohjelman muuttamista.

3. Tuettavien hankkeiden ja tuettavan toiminnan valintaperusteet

Rahastosta avataan rahoitusta haettavaksi vuosittain erikseen ilmoitettavina hakuaikoina. Pääsääntöisesti kaikki erityistavoitteet ja kansalliset tavoitteet avataan hakuun vuosittain. Lisäksi voidaan järjestää erillisiä täydentäviä tai kohdennettuja hakuja. Tukea hankkeelle tai toimintaan myönnetään yhdellä tukipäätöksellä enintään kolmeksi vuodeksi, pl. erityistoimiin liittyvät hankkeet, joita kolmen vuoden enimmäiskesto ei koske.

Tukea voidaan myöntää seuraavat yleiset valintaperusteet ja myöntämisperusteet täyttävälle hankkeille tai toiminnalle.

3.1. Yleiset valintaperusteet

Arviointiprosessiin hyväksytään vain hakemukset, jotka täyttävät seuraavat yleiset valintaperusteet:

- hakemus on toimitettu vastuuviranomaisen hakuilmoituksessa asettaman hakuajan puitteissa rahaston sähköisen järjestelmän kautta tai viralliselle hakulomakkeelle laadittuna sisäministeriön kirjaamoon,
- haetulle hankkeelle tai toiminnalle ei ole myönnetty tukea jostakin toisesta lähteestä EU:n talousarviosta,
- hakemuksen liitteenä on toimitettu allekirjoitetut rahoitussitoumukset kaikilta hankkeen yhteisrahoittajilta,
- hakemuksen liitteenä on toimitettu hakijaorganisaation kaksi viimeistä tilinpäätöstä (pl. julkisyhteisöt),
- hakemuksen liitteenä on toimitettu hakijaorganisaation nimenkirjoitusosoikeuden osoittava asiakirja,
- hakemus on täytetty joko suomen tai ruotsin kielellä,
- paperilomaketta käytettäessä allekirjoitettu hakemus sisältää kaikki hakemuksen liitteet.

Kaikille hakijoille ilmoitetaan kirjallisesti hakemuksen vastaanottamisesta. Vastuuviranomainen voi pyytää hakuajan puitteissa saapuneisiin hakemuksiin yleisiä valintaperusteita koskevia täydennyksiä hakuajan päätyttyä. Muulla kuin suomen tai ruotsin kielellä toimitettuja hakemuksia ei käsitellä. Mikäli pyydettyjä täydennyksiä ei toimiteta annettuun määräaikaan mennessä, hakemus hylätään.

3.2. Myöntämisperusteet

Arviointiprosessiin edenneet hakemukset arvioidaan yhtenäisen pisteytysjärjestelmän mukaisesti. Hakemuksia arvioidaan seuraavien kahdeksan myöntämisperusteen mukaan siten, että kunkin kriteerin osalta annetaan arvioitavalle hakemukselle 1-5 pistettä (5 = täyttää perusteen erinomaisesti, 4 = täyttää perusteen hyvin, 3 = täyttää perusteen tyydyttävästi, 2 = täyttää perusteen välttävästi, 1 = ei täytä arviointiperustetta lainkaan). Enimmäispistemäärä on 40.

Jos myöntämisperusteen 8 (edellytykset toiminnan jatkumiselle) osalta todetaan, että perusteen täytyminen on hankkeen luonteen vuoksi tarpeetonta, perusteen pistemääräksi annetaan arviointiperusteiden 1-7 mukaan annettujen pisteiden keskiarvo. Näin arviointiperusteen 8 pisteytys ei vaikuta hankkeen suhteelliseen pistemäärään, mutta tekee arvioinnin kokonaispistemäärän osalta vertailukelpoiseksi niiden hakemusten kanssa, joiden kohdalla arviointiperusteen 8 mukaisia edellytyksiä toiminnan jatkumiselle arvioidaan.

Valinta- ja myöntämisperusteiden painoarvoja voidaan täsmentää kunkin haun yhteydessä julkaistavissa hakuohjeissa.

Myöntämisperusteet ovat:

1. Tavoitteiden mukaisuus (1-5 pistettä)

- Hanke on kansallisen ohjelman ja kansallisen toimeenpano-ohjelman mukainen.

2. Tarpeellisuus ja täydentävyys (1-5 pistettä)

- Hanke perustuu aitoon, konkreettiseen ja selkeästi esitettyyn tarpeeseen, joka on relevantti kansallisen ohjelman ja toimeenpano-ohjelman näkökulmasta. Lisäksi hanke täydentää kansallisia ja Euroopan unionin strategioita, painopisteitä, tavoitteita ja toimenpiteitä.

3. Toteuttamiskelpoisuus ja suunnitelmallisuus (1-5 pistettä)

- Hanke on toteuttamiskelpoinen ts. hakemus sisältää hankesuunnitelman, joka on selkeä, realistinen ja riittävän yksityiskohtainen. Hankesuunnitelma on yhteneväinen esitetyn talousarvion kanssa ja siitä käy ilmi, että hankkeen toteuttamiseen on varattu riittävät resurssit (henkilöstö, asiantuntemus ja yhteistyöverkostot). Hankkeen kustannukset ovat tukikelpoisia.

4. Mitattavissa olevat tulokset (1-5 pistettä)

- Hankesuunnitelma sisältää realistiset ja johdonmukaiset laadulliset ja määrälliset tulostavoitteet, jotka ovat yksiselitteisesti mitattavissa.

5. Vaikuttavuus ja tulosten sovellettavuus (1-5 pistettä)

- Hankkeella on mahdollisuus luoda uusia ja pysyviä toimintatapoja, jotka ovat sovellettavissa laajemmin. Hankkeella on vaikuttavuutta (toteutettavilla toimilla saadaan aikaan parannus aikaisempaan tilanteeseen verrattuna).

6. Hankkeen tai toiminnan kustannustehokkuus (1-5 pistettä)

- Hankkeen kustannukset suhteessa hankkeesta saataviin tuloksiin ovat kohtuulliset.

7. Hakijan taloudelliset ja muut edellytykset toteuttaa hanke esitetysti (1-5 pistettä)

- Hakijalla on riittävät hallinnolliset ja taloudelliset edellytykset vastata hankkeen tai toiminnan toteuttamisesta koko hankkeen keston ajan huomioiden sen, että tuki maksetaan pääsääntöisesti takautuvasti, syntyneiden kulujen perusteella.

8. Edellytykset toiminnan jatkumiselle (1-5 pistettä)

- Hakijalla on edellytykset vastata hankkeella aikaansaadun toiminnan jatkuvuudesta (ellei se hankkeen luonteen vuoksi ole tarpeetonta).

Mikäli myöntämisperusteen 1 pistemäärä on 1, hakemus hylätään. Myöntämisperusteiden kohdat 5 ja 8 eivät ole käytössä käsiteltäessä operatiivisesta tuesta myönnettävää toimintatukea koskevia hakemuksia.

4. Ulkorajojen ja viisumipolitiikan rahoitusvälineen erityistavoitteiden ja kansallisten tavoitteiden mukaisesti toteutettavat toimet

Erityistavoite 1: Yhteisen viisumipolitiikan tukeminen

Tavoitteena on Schengenin alueen yhteisen viisumipolitiikan tukeminen, johon kuuluu yhtäältä laillisen maahantulon edistäminen ja laittoman maahantulon ehkäiseminen. Tavoitteen saavuttamisessa on keskeistä yhteistyö kolmansien eli EU:n ulkopuolisten maiden kanssa. Kansallisesti tarvitaan parempaa viranomaisyhteistyötä paitsi laittoman maahantulon, niin myös rajat ylittävän rikollisuuden torjumiseksi.

Pyritään laajempaan konsuliyhteistyöhön ja resurssien yhteiskäyttöön toiminnan tehostamiseksi ja asiakaspalvelun laadun parantamiseksi viisuminmyönnössä.

Viisuminmyönnössä Suomen painopiste on kansallisessa viisumijärjestelmässä, joka on yhteydessä Schengenin keskusviisumitietojärjestelmään (CVIS). VIS-järjestelmä otetaan käyttöön kokonaisuudessaan ja kaikilla levitysalueilla sisältäen VISMAIL-mekanismiin. Sormenjälkien vertailu mahdollistetaan rajanylityspaikoilla ja rajanylityspaikkojen tietoverkkoja parannetaan. Suomen kannalta keskeistä on etenkin viisumikäsitteily Venäjällä.

Kansallinen tavoite 1.1: Kansalliset valmiudet

Toteutettavat toimet kuvataan tarkemmin alla jaoteltuna kansallisen ohjelman mukaisiin rahoituksen painopisteisiin.

Taulukko 4: Kansallisen tavoitteen 1.1 rahoituksen jakautuminen vuosittain (euroa):

2014-2015	2016	2017	2018	2019	2020	Yhteensä
184 500,00	572 691,49	947 536,18	277 032,90	606 765,71	277 063,00	2 865 589,28

Toimet, tuotokset ja tulokset

Kansallisen viisumitietojärjestelmän toiminnallisuuden edelleen kehittäminen ja mahdollisen uuden järjestelmän suunnittelu, valmistelu ja käyttöönotto

Toteutetaan hankkeita, jotka kehittävät viisumitietojärjestelmän toiminnallisuuksia tai liittyvät mahdollisen uuden viisumitietojärjestelmän tai sen osan suunnitteluun, valmisteluun ja käyttöönottoon.

Kansallinen SUVI-viisumijärjestelmä on ollut tuotantokäytössä vuodesta 2007 lähtien ja järjestelmän teknologista arkkitehtuuria ja toiminnallisuutta on uudelleenarvioitava mm. liittymäraja- ja jampintojen määrän kasvaessa. Järjestelmään on tehty useita päivityksiä, jotta se pystyisi paremmin kommunikoimaan viisumikeskustietojärjestelmän (CVIS) kanssa. Valmistelussa olevat viisumisäännösten muutokset tuovat muutoksia niin viisumikäsitteilyprosesseihin, VIS-keskusjärjestelmään kuin kansalliseen SUVI-järjestelmään.

Kansallisen viisumitietojärjestelmän kehittäminen ja mahdollisen uuden järjestelmän suunnitteluun, valmisteluun ja käyttöönottoon on varattava riittävän pitkä aika, samalla kun on huolehdittava mm. VIS-järjestelmän roll-outin loppuunsaattaminen sekä Vismail Communication Mechanism (VMCM) käyttöönotto.

Viisumitietojärjestelmän kehittämisen tuotoksena syntyy ulkomaalaisrekisterilakiin ja VIS asetukseen sekä viisumisäännösten perustuvat toiminnallisuudet viisumikäsitteilyprosessiin. Globaali VIS levitys merkitsee viisumitoiminnan huomioimista myös niissä toimipaikoissa, joissa viisumitoimintaa on ulkoistettu palveluntarjoajalle. VIS järjestelmän kehittämisen lopputuloksena sähköinen rajapintaratkaisu toimii ja tukee myös ulkoistettua biometriikkaa.

Tähän kokonaisuuteen varataan 2 775 963,57 euroa.

Rajanylityspaikkojen varustaminen VIS-asetuksen edellytysten mukaisesti

Toteutetaan hankkeita, joilla mahdollistetaan viisumien myöntäminen viisumiasetuksen mukaisesti paitsi miehitetyillä rajanylityspaikoilla niin myös sellaisissa rajanylityspaikoissa, joissa ei ole

jatkuvasti läsnä rajatarkastusviranomaisia. Rajanylityspaikkojen kehityshankkeen tuomat muutokset ja maarajan tarkastusten siirtäminen autokaistoille on luonut tarpeen langattomien sormenjälkilukijoiden käytölle. Miehittämättömiä rajanylityspaikkoja on useissa Suomen satamissa.

Hankkeiden tuotoksia ovat sormenjälki- tai asiakirjojenlukulaitteet ja niiden integrointi taustajärjestelmiin sekä liikuteltavat viisuminmyöntölaitteet miehittämättömiä rajanylityspaikkoja varten.

Hankkeiden tuloksena on VIS-asetuksen mukainen rajatarkastusprosessi, jossa henkilöllisyyksien oikeellisuuden tarkistus on luotettavaa. Niin ikään hankkeen tuloksena rajatarkastukset tehostuvat ja asiakkaan kannalta rajatarkastukseen käytettävä aika lyhenee, kun tarkastus voidaan tehdä kaistoilla. Edelleen hankkeiden tuloksena viisuminmyöntö tehostuu, kun siirrettävien viisuminmyöntölaitteiden avulla vältetään tarpeelta kuljettaa viisumivervollisia henkilöitä toiselle paikkakunnalle. Näin säästetään paitsi valvontaviranomaisen työaika ja matkakustannuksia niin myös viisumivervollisen aikaa ja vaivaa.

Tähän kokonaisuuteen varataan 89 625,71 euroa.

Kansallinen tavoite 1.2: Unionin säännöstö

Toteutettavat toimet kuvataan tarkemmin alla jaoteltuna kansallisen ohjelman mukaisiin rahoituksen painopisteisiin.

Taulukko 5: Kansallisen tavoitteen 1.2 rahoituksen jakautuminen vuosittain (euroa)

2014-2015	2016	2017	2018	2019	2020	Yhteensä
73 485,93	64 943,72	0,00	0,00	0,00	0,00	138 429,65

Toimet, tuotokset ja tulokset

Koulutetaan viisumien käsittelyyn ja seurantaan osallistuvien viranomaisten henkilöstö, joka käyttää viisumijärjestelmää.

Toteutetaan hankkeita, joilla parannetaan viisumien käsittelyyn ja seurantaan osallistuvan henkilöstön osaamista koulutuksen avulla. Kehitetään etäkoulutusvalmiuksia ja -menetelmiä.

Viisumien käsittelyyn ja seurantaan liittyvä koulutus sisältää sekä viisumihakemuksen käsittelyyn liittyvän sisältö- että järjestelmäkoulutuksen. Viisumisäännöstön sekä viisumijärjestelmän koulutusta annetaan myös vuosittain järjestettävillä viikon kestäväillä kansalaispalveluiden konsuli- ja maahantulopäivillä sekä kansalaispalveluiden aluekoulutustilaisuuksissa.

Hankkeiden tuotoksena ovat järjestetyt koulutustilaisuudet ja henkilöiden osallistuminen niihin. Hankkeiden tuloksena viisumihakemusten käsittelyyn osallistuvalla henkilöstöllä on riittävä ammattitaito viisumipalveluiden tuottamiseen viisumisäännöstön mukaisesti.

Tähän kokonaisuuteen varataan 53 691,18 euroa.

Viisumihakemusten vastaanoton ulkoistamiseen liittyvien käytännöllisten prosessien määrittely konsulaateissa siten, että voidaan laajentaa ja parantaa viisumihakijoiden palveluja ja tehostaa toimintaa (esim. New Delhi, Peking ja Ankara).

Toteutetaan hankkeita, joilla laajennetaan viisumihakemusten vastaanoton ulkoistamista. Hankkeet kohdistuvat niihin edustustoihin, joissa viisumihakemusmäärät ovat merkittäviä.

Viisumihakemusten vastaanotto on ulkoistettu Moskovan, Pietarin, Petroskoin, Murmanskin, Kiovan ja Bangkokin edustustoissa. Ulkoistamisesta on saatu hyviä kokemuksia ja sitä jatketaan viisumihakijoiden palvelun parantamiseksi ja toiminnan tehostamiseksi.

Hankkeiden tuotoksina viisumihakemusten vastaanotto ulkoistetaan erikseen valittavissa edustustoissa. Hankkeiden tuloksena viisuminkäsittelyprosessi tehostuu ja lähetetyn henkilöstön työaika jää enemmän taustaselvitysten ja viisumipäätösten tekoon. Niin ikään hankkeiden tuloksena asiakaspalvelun laatu ja tehokkuus paranevat.

Tähän kokonaisuuteen varataan 84 738,47 euroa.

Kansallinen tavoite 1.3: Yhteistyö konsuliasioissa

Toteutettavat toimet kuvataan tarkemmin alla jaoteltuna kansallisen ohjelman mukaisiin rahoituksen painopisteisiin.

Taulukko 6: Kansallisen tavoitteen 1.3 rahoituksen jakautuminen vuosittain (euroa)

2014-2015	2016	2017	2018	2019	2020	Yhteensä
277 500,00	63 300,63	0,00	0,00	0,00	0,00	340 800,63

Toimet, tuotokset ja tulokset

Yhdyshenkilöverkoston kehittäminen viranomaisten yhteisillä hankkeilla ja tarvittaessa laajentaminen lähtö- ja kauttakulkumaissa tukemaan viisumismyöntöprosessia ja konsuliyhteistyötä

Toteutetaan hankkeita, joilla edistetään yhteistä viisumipolitiikkaa ja torjutaan laitonta maahan-tuloa. Hankkeilla tuetaan myös muiden EU-maiden toimintaa maahanmuuttovirtojen hallin-nassa. Keskeisenä osana hankkeita on asiakirjaturvallisuuden liittyvät neuvonantajatehtävät ja jäsenvaltioiden välinen yhteistyö.

Toimen tuotoksia ovat lähetetyt yhdyshenkilöt, heidän luomat verkostot ja heidän suorittamat asiakirjatarkastukset. Hankkeen tuloksena saavutetaan yhtenäiset viisumikäytännöt ja tehokas kyky torjua laitonta maahantuloa tai maahanmuuttoa yhteistoiminnassa koti- ja ulkomaisten vi-ranomaisten ja muiden toimijoiden, kuten liikenteenharjoittajien kesken. Edelleen toimen tulok-sena muuttovirtoihin pystytään vaikuttamaan ja laitonta maahanmuuttoa estämään jo kolman-sissa maissa. Tuloksia voidaan todentaa estettyjen tapausten määrällä ja sitä kautta osoitetta-vien kustannussäästöjen määrällä.

Tähän kokonaisuuteen varataan 340 800,63 euroa.

Erityistavoite 2: Rajavalvonta

Tavoitteena on rajavalvontaviranomaisten toimintakyvyn turvaaminen. Kansallinen ohjelma rahoituskaudelle 2014 - 2020 kirjoitettiin vuonna 2013. Euroopan turvallisuustilanne on muuttunut tämän jälkeen perusteellisesti muun muassa ennennäkemättömän suurten siirtolais- ja turvapaikanhakijavirtojen takia. Venäjän ja lännen vastakkainasettelu jatkuu. Venäjän ulkopoliittika ja talousongelmat heikentävät itärajan tilanteen ennustettavuutta. Näköpiirissä ei ole nopeaa käännettä parempaan. Toimintaympäristön muutos asettaa rajavalvonnalle uusia suorituskyky- ja valmiusvaatimuksia. Rajaturvallisuuden merkittävimmät haasteet ovat kasvavan rajaliikenteen hallinta sekä rajojen valvontakyvyn pitäminen uskottavana erityisesti rajanylityspaikkojen välialueella, koska määrärahaileikkaukset ovat pakottaneet vähentämään valvontaa. Teknisesti vanhentuneita valvontajärjestelmiä on korvattava uudella tekniikalla ja valvontajärjestelmien suojausta ja toimintavarmuutta parannettava.

Ohjelman loppukaudella EUROSURin kaikkia tasoja ja järjestelmään liittyviä toiminnallisuksia kehitetään edelleen. Tilannekeskuksia modernisoidaan. Toteutettavat toimet liittyvät kansallisen koordinoitikeskuksen (NCC) ja paikallisten ja alueellisten keskusten (RCC) kehittämiseen ja päivittämiseen sekä kansallisen tilannekuvan kehittämiseen. Tilannekuva- ja johtamisjärjestelmiin liittyen toteutetaan yhteistoimia kansallisesti ja kansainvälisesti. Älykkäät rajat -paketin toimeenpano on Suomelle tärkeää. Ohjelmakauden lopulla rajatarkastusprosesseja kehitetään mm. sovittamalla yhteen matkustajatietojen valtakunnallinen ennakkokäsittely kansallisen matkustajatietoyksikön (PNR PIU) toiminnan kanssa, osallistamalla EU:n Älykkäät rajat -ohjelman järjestelmien kehittämistyöhön ja käyttöönottoon ja hankkimalla seuraavan sukupolven rajatarkastusautomaatit. Vuoden 2020 kuluessa käyttöön otettavaksi suunniteltu Entry-Exit -järjestelmä edellyttää merkittävää kansallista kehitystyötä ja tekniikan uusimista. Toteutettavia toimia testataan ja niistä tehdään vaikutusarviointia.

Rajanylityspaikkojen rakenteiden, henkilöstön, prosessien ja tekniikan kehittäminen vastamaan kasvavan rajaliikenteen edellyttämiä vaatimuksia on strategisesti merkittävä asia. Uuden teknologian edelleen kehittämistä, testausta ja käyttöönottoa on tarkasteltava osana laajempaa kokonaisuutta, joka koskee koko rajaturvallisuusjärjestelmän kehittämistä. Rajatarkastusten au-

tomatisointia kehitetään edelleen. Viimeisessä vuonna 2011 Suomeen kohdistuneessa Schengen-arvioinnissa todettiin yhteinen matkustajatietojen (API) analyysikeskuksen tarve. Lisäksi rahoitusta kohdennetaan rajavartijoiden kielitaidon parantamiseen.

N. SIS II -järjestelmä ylläpidetään ja sen toimintakyky epänormaaleissa olosuhteissa varmistetaan.

Laillisen maahanmuuton ja laittoman maahanmuuton sekä ihmiskaupan torjumiseksi pidetään yllä yhdyshenkilötoimintaa kolmansissa maissa.

Kansallinen tavoite 2.1: EUROSUR ja rajavalvonta

Toteutettavat toimet kuvataan tarkemmin alla jaoteltuna kansallisen ohjelman mukaisiin rahoituksen painopisteisiin.

Taulukko 7: Kansallisen tavoitteen 2.1 rahoituksen jakautuminen vuosittain (euroa)

2014-2015	2016	2017	2018	2019	2020	Yhteensä
452 659,17	2 527 105,25	2 275 837,74	1 637 707,17	2 885 613,98	3 094 329,71	12 873 253,02

Toimet, tuotokset ja tulokset

EUROSUR-/NCC-tilojen ja siihen liittyvien alueellisten johtokeskusten tilojen valmistelut, tekninen varustelu ja tietojärjestelmät

Toteutetaan hankkeita, joilla tuetaan Eurosurin uuden kansallisen koordinaatiokeskuksen (NCC) tilojen sekä alueellisten johtokeskusten varustelua ja laitteita sekä tietojärjestelmiä. Rahoitus kohdistetaan Eurosur-järjestelmän käytön vakiinnuttamiseen ja edelleen kehittämiseen sekä johtamisjärjestelmän toiminnan varmistamiseen. Kansallinen koordinaatiokeskus NCC toteutui Suomessa lopullisessa muodossaan vuonna 2016, kun Rajavartiolaitoksen Helsingissä toimivat yksiköt koottiin uuteen kiinteistöön.

Hankkeiden tuotoksia ovat Eurosur-järjestelmän käyttöön ja tilannekuvan seuraamiseen hankittavat erityiset tilaratkaisut, kalustus, tekniset laitteet, muut varusteet, hankehenkilöstö sekä tietojärjestelmät. Hankkeiden tuloksena Eurosur-järjestelmään syötettyjen tapahtumatietojen pohjalta kansallinen koordinaatiokeskus kokoaa kansallista raja-alueiden tilannekuvaa (NSP). Paremman tilannekuvan tuloksena käytettävissä olevat resurssit on mahdollista kohdentaa tehokkaasti rajavalvonnan tarpeisiin. Tilannekuvaa välitetään muille kansallisille viranomaisille. Tietojen keräys ja siirto varmistetaan toimintaa varmentavan tekniikan avulla. Myös riskianalyysitoiminnot kehittyvät paremman tilannetiedon perusteella. Järjestelmän avulla on mahdollista seurata koko Euroopan alueen tilannekuvaa (ESP) sekä yhteistä rajojen takaista tilannekuvaa (CPIP). Tähän kokonaisuuteen varataan 498 000 euroa.

Maa- ja merirajojen teknisten valvontajärjestelmien kehittäminen ja partioiden varustus

Toteutetaan hankkeita, joissa kehitetään MRTV-ohjelmistoa (maarajojen tekninen valvonta) RVT-ohjelmiston, valvontasensorien ja toimintamenetelmissä tapahtuneiden muutosten edellyttämällä tavalla. Teknisesti vanhentuneita valvontajärjestelmän osia uusitaan ja korvataan esimerkiksi uudella sensorilla, analyysi-, tiedonsiirto- ja tallennustekniikalla. Nykyisen järjestelmän kattavuutta laajennetaan ja laatua parannetaan. Osaan valvontalaitteista yhdistetään myös vaikutuskyky. Turvallisuusympäristön ja kyberympäristön muutoksista johtuen valvontajärjestelmien suojausta ja niihin liittyvien toimitilojen turvallisuutta tulee parantaa. Partioiden varustusta modernisoidaan hankkimalla esimerkiksi optronisia laitteita, tilannekuvasovellus partiotason laitteisiin ja mobiilipäätelaitteita sekä vakavien rajaturvallisuustilanteiden hallitsemisessa tarvittavia voimankäyttö- ja suojavälineitä. Toimintamenetelmissä ja tekniikassa tapahtuneiden muutosten takia myös rajavartiotoiminnan tietojärjestelmää on kehitettävä. Hankkeissa jatketaan merivalvontatutkien ja linkkikaluston uudistamista merialueen teknisen valvonnan tason ylläpitämiseksi. Lisäksi hankkeiden kautta ylläpidetään kameravalvonnan suorituskykyä merialueella.

Hankkeissa tutkitaan sekä maa- että merirajavalvonnan keskittämismahdollisuuksien luomista sekä kohteiden havaitsemista ja niihin vaikuttamista kehittyvän tekniikan avulla.

Hankkeiden tuotoksia ovat mm. sensorit, kamerat, uudet monisensorikamerajärjestelmät, tutkat, tallennuslaitteistot ja turvalliset valvontalaitetilat sekä niihin liittyvät tietojärjestelmät ja tietoliikennelaitteet, joista tekniset valvontajärjestelmät maalla ja merellä koostuvat. Hankinnan tuloksena sensoreiden ja ohjelmistojen avulla kyetään havaitsemaan ja tunnistamaan kohteita huomattavan etäältä ja kaikissa näkyvyysolosuhteissa. Osaan valvontatekniikasta yhdistetään myös kohteeseen vaikutuskyky. Partioiden varustuksen uusiminen tarkoittaa esimerkiksi mobiilipäätelaitteita ja optronisia laitteita sekä voimankäyttö- ja suojavaälineitä. Partioiden välinehankinnoilla pidetään yllä ajanmukaista toimintakykyä, joka on partion välittömästi käytettävissä myös vakavissa rajaturvallisuustilanteissa. Hankkeiden tuloksena on uskottava rajanylityspaikkojen välialueiden valvonta. Lisäksi vanhentuvan tekniikan uusiminen ja turvallisten valvontalaittilojen rakentaminen varmistaa laitteiston toimintavarmuuden ja uuden teknologian myötä havaitsemiskyky ja ilmaisuvarmuus parantuvat. Hankkeiden kautta toteutettavalla teknisen valvonnan lisäämisellä ja valvonnan keskittämällä haetaan kustannustehokkuutta. Hankkeiden tuloksina myös kyky valvonnan painopisteen siirtoihin parantuu siirrettävän kaluston myötä.

Tähän kokonaisuuteen varataan 4 009 122,99 euroa.

Tilannekuvajärjestelmien kehittäminen ja uudistaminen kansallisesti ja kansainvälisesti

Toteutetaan hankkeita, joissa kehitetään rajavartiolaitoksen tilannekuvajärjestelmiä ja niiden yhteiskäyttöä muiden turvallisuusviranomaisten kanssa sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Sovelluksia pyritään liittämään keskitettyyn hallintaan. Merialueella tilannekuvayhteistyötä kehitetään osana EU-jäsenvaltioiden yhteistä merellistä tietojenvaihtoympäristöä (CISE).

Hankkeiden tuotoksia ovat rajaviranomaisten taloudelliset, tehokkaat, tietoturvalliset ja laadukkaat tilannekuva- ja tietojenvaihtojärjestelmät. Hankkeiden tuloksena on, että tavoitetilanteessa osapuolten aluevalvontaa tukeva tiedonvaihto on automaattista, laadukasta ja tietoturvallista.

Tähän kokonaisuuteen varataan 1 306 074,57 euroa.

Alusten ja ilma-alusten sekä partioajoneuvojen johtamis- ja valvontajärjestelmien uusiminen

Toteutetaan hankkeita, joissa parannetaan alusten ja ajoneuvojen valvonta- ja kamerajärjestelmiä siten, että kohteiden havaitsemis- ja tunnistamiskyky paranee. Tiedonsiirtojärjestelmien modernisointi mahdollistaa videokuvan jakamisen rajavalvontajärjestelmiin. Myös vesialusten laitteiden integraatiota kehitetään.

Hankkeiden tuotoksia ovat liikkuvan kaluston uudistetut johtamis- ja valvontajärjestelmät. Hankkeiden tuloksena ilma-aluksilla suoritettavaa rajavalvontaa voidaan tehostaa merkittävästi. Lisäksi eri järjestelmien operatiivinen yhteensopivuus ja tilannekuvan tuottamiskyky paranevat niin kansallisella kuin kansainväliselläkin tasolla.

Tähän kokonaisuuteen varataan 1 672 658,46 euroa.

Partioajoneuvojen hankinta

Toteutetaan hankkeita, joissa uudistetaan ajoneuvoja rajaturvallisuustehtävien hoitamiseen sitä mukaa, kun kalusto tulee käyttöikänsä päähän. Jalkapartioinnin vähenemistä on edelleen korvattava liikkuvuuden parantamisella. Rahoituskauden lopulla lisätarvetta ajoneuvohankintoihin aiheuttavat myös rajavartijoiden määrän lisääminen. Rahaston tuki kohdennetaan itärajalalla toimiviin ajoneuvoihin.

Hankkeiden tuotoksia ovat ajoneuvot sekä niiden varustelu. Hankkeiden tuloksena on vartioasemien operatiivista tarvetta vastaava, edeltäjiään kustannustehokkaampi ajoneuvokalusto, jonka käyttöaste on korkea. Liikkuvuuden parantamisella lyhennetään partioiden vasteaikoja ja mahdollistetaan reagointi rajatilanteen äkillisiin muutoksiin.

Tähän kokonaisuuteen varataan 4 537 397 euroa.

Kauko-ohjattavia ilma-aluksia hyödyntävän rajavalvontatekniikan kehittäminen ja pilotoiminen

Toteutetaan hankkeita, joissa hankitaan ja testataan sensorilaitteistoja mm. partioiden ja alusten valvontakyvyn lisäämistä ja aluevalvonnan tehostamista varten. Tarkoituksena on luoda miehittämättömien ilma-alusten avulla kustannuksiltaan alhainen, mutta riittävä suorituskyky sellaisiin ulkorajan valvontatehtäviin, joissa maan pinnalle sijoitettu tekninen valvontajärjestelmä, miehitetty partio tai miehitetty ilma-alus on tarpeettoman suorituskykyinen ja/tai kallis.

Hankkeiden tuotoksia ovat hankittavat miehittämättömät ilma-alukset. Hankkeiden tuloksena tavanomaisen partion havainnointikyky moninkertaistuu miehittämättömän ilma-aluksen avulla, koska lennokkia hyödyntämällä miespartio saa katettua yhden partion aikana nykyistä laajemman valvonta-alueen. Kustannustehokkuus parantuu, koska miehittämätön ilma-alus on hyvin kustannustehokasta valvontaa verrattuna miehitettyihin ilma-aluksiin. Täten partioita voidaan siirtää sinne, missä ne ovat välttämättömiä. Lisäksi miehittämättömät ilma-alukset mahdollistavat rajavalvontatehtävän suorittamisen ilmasta käsin sellaisissa näkyvyysolosuhteissa ja turvallisuustilanteissa, joissa miehitettyillä aluksilla ei saa lentää.

Tähän kokonaisuuteen varataan 850 000,00 euroa.

Kansallinen tavoite 2.2: Tiedonvaihto

Toteutettavat toimet kuvataan tarkemmin alla jaoteltuna kansallisen ohjelman mukaisiin rahoituksen painopisteisiin.

Taulukko 8: Kansallisen tavoitteen 2.2 rahoituksen jakautuminen vuosittain (euroa)

2014-2015	2016	2017	2018	2019	2020	Yhteensä
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Toimet, tuotokset ja tulokset

Itärajan kansainvälisten rajanylityspaikkojen tarkastuskenttien kattaminen suojatulla langattomalla verkolla rajatarkastusten tehostamiseksi

Tämä toimi on peruttu ja varat kohdennetaan kohtaan 2.1 partioajoneuvojen hankintaan.

Rajavalvontaan ja -tarkastuksiin liittyvien tietojärjestelmien kehittäminen

Tämä toimi on peruttu ja varat kohdennetaan kohtaan 2.1 partioajoneuvojen hankintaan.

Tietojenvaihtoympäristöjen sekä tietojenvaihtoyhteistyön kehittäminen

Tämä toimi on peruttu ja varat kohdennetaan kohtaan 2.1 maa- ja merirajojen teknisten valvontajärjestelmien kehittämiseen sekä kauko-ohjattavia ilma-aluksia hyödyntävän rajavalvontatekniikan kehittämiseen ja pilotoimiseen.

Kansallinen tavoite 2.3: Unionin yhteiset vaatimukset

Toteutettavat toimet kuvataan tarkemmin alla jaoteltuna kansallisen ohjelman mukaisiin rahoituksen painopisteisiin.

Taulukko 9: Kansallisen tavoitteen 2.3 rahoituksen jakautuminen vuosittain (euroa)

2014-2015	2016	2017	2018	2019	2020	Yhteensä
10 378,57	219 999,75	0,00	0,00	454 373,22	0,00	684 751,54

Toimet, tuotokset ja tulokset

ABC-linjastojen laajentaminen ja uusiminen huomioiden erityisesti kolmansien maiden kansalaiset sekä automaattien toiminnallisuuden parantaminen

Tämä toimi on siirretty ohjelman kohtaan 2.6, jotta tästä aihepiiristä saadaan luotua yhtenäinen hankekokonaisuus.

Rajaturvallisuuskoulutuksen koulutusympäristön uusiminen ja kehittäminen edelleen koulutuksen laadun ja tehokkuuden parantamiseksi ja rajavartijan peruskurs- sit lisähenkilöstötarpeen täyttämiseksi

Hallitus otti turvallisuuden yhdeksi painopistealueekseen keväällä 2017. Rajavartiolaitoksessa henkilöstöä lisätään aikaisempina vuosina supistusten kohteena olleeseen itärajan valvontaan, lisääntyvien EU-velvoitteiden hoitamiseen ja Helsinki-Vantaan kasvavan matkustajaliikenteen tarkastuksiin. Rajavartijarekrytointi ja lisähenkilöstön koulutus toteutetaan vuosien 2018 ja 2019 aikana.

Toteutetaan hankkeita, joissa kehitetään rajaturvallisuuskoulutuksen koulutusympäristöä uudistamalla sekä rajojen valvonnan että rajatarkastusten koulutusta. Lisäksi järjestetään rajavartijan peruskursseja lisähenkilöstön kouluttamiseksi.

Hankkeiden tuotoksia ovat aiempaa paremmat koulutusvälineet, kuten esimerkiksi veneet. Raja- ja merivartiokoulusta valmistuvat ammattitaitoiset rajavartijat, joiden osaaminen vastaa muuttuvaa lainsäädäntöä ja he kykenevät hyödyntämään uusinta tekniikkaa ja toimintamalleja ensimmäiseen tehtävään siirtyessään. Tätä pystytään mittaamaan työelämän vastaavuutta koskevien palautearvosanojen avulla. Tavoitteena on, että rajavalvontakoulutus ja -osaaminen vastaavat yhteisiä eurooppalaisia vaatimuksia ja standardeja vuonna 2020.

Tähän kokonaisuuteen varataan 464 751,79euroa.

Kansallisen matkustusasiakirjojen varmenteiden hallinnointiympäristön kehittäminen sekä liittymärajojen rakentaminen kansainväliseen varmenneympäristöön (ICAO PKD)

Alkuohjelmakaudesta toteutetaan toimi, jossa perustetaan kansallinen matkustusasiakirjojen allekirjoitusvarmenteiden hallinnointiympäristö (National PKD), joka on yhteydessä kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön varmennepankkiin (ICAO PKD) tehokkaan kansainvälisen varmenteiden vaihdon mahdollistamiseksi. Allekirjoitusvarmenteet tarvitaan sirullisten asiakirjojen aitouden tarkistamiseen. Hallinnointiympäristö käsittää TUVE-verkossa kahdennetun korkean turvetason moduulin (HSM) sisältävän palvelimen, varmennehallinnointiohjelmiston sekä yhteydet hallinnointityöasemiin ja ICAO PKD:hen.

Liitetään Suomen rajatarkastuspisteet ja muut asiakirjojen tarkastuspisteet tähän asiakirjojen kansainväliseen hallinnointiin.

Toimen tuotoksena on matkustusasiakirjojen varmenteiden hallinnointi- ja jakelu ympäristö. Toimen tuloksena saadaan tietoturvallinen ja kansainväliset suositukset täyttävä biometrinen matkustusasiakirjojen tehokkaamman hyödyntämisen mahdollistava hallintaympäristö. Tällä toiminnolla parannetaan sekä Suomen kansalaisten matkustussujuvuutta ja -turvallisuutta ulkomailla että ulkomaisten matkustusasiakirjojen hyödynnettävyyttä ja rajaturvallisuutta Suomessa. ICAO PKD-liittymän ansiosta varmenteiden vaihdon automaatioastetta voidaan kasvat-
taa, jolloin myös varmenteiden hallinnointiin käytettävä kokonaistyöaika vähenee.

Tähän kokonaisuuteen varataan 219 999,75 euroa.

Kansallinen tavoite 2.4: Unionin säännöstö

Toteutettavat toimet kuvataan tarkemmin alla jaoteltuna kansallisen ohjelman mukaisiin rahoituksen painopisteisiin.

Taulukko 10: Kansallisen tavoitteen 2.4 rahoituksen jakautuminen vuosittain (euroa)

2014-2015	2016	2017	2018	2019	2020	Yhteensä
0,00	62 030,25	112 906,41	77 994,91	0,00	0,00	252 931,57

Toimet, tuotokset ja tulokset

Venäjän kielen koulutuksen tehostaminen

Toteutetaan hankkeita, joissa parannetaan rajavartiolaitoksen, tullin ja muiden viranomaisten työntekijöiden venäjän kielen taitoa. Kielitaitoa pyritään parantamaan siten, että työntekijät pystyisivät selvittämään jokapäiväisessä työssään eteen tulevia kanssakäyntitilanteita sellaisten asiakkaiden kanssa, jotka eivät puhu muita kieliä kuin venäjää. Rajavartijoiden venäjän kielen taitoa tulee parantaa siten, että yhä useampi pystyisi tekemään perusteellisen maahantulotarkastuksen kokonaan venäjäksi. Työntekijöiden venäjän kielitaidon parantaminen ja yhteinen kielikoulutus tukee itärajan rajanylityspaikoilla tehtävää yhteistyötä PTR-viranomaisten välillä.

Kielitaidon parantaminen on pitkäkestoinen ja tärkeä toimi ottaen huomioon, että suurin osa Kaakkois-Suomen rajanylittäjistä on venäläisiä. Hankkeissa koulutusta olisi tarkoitus laajentaa aikaisempaan verrattuna siten, että kielikoulutusta voitaisiin tarjota laajemmalle joukolle. Lisäksi tavoitteena on kehittää perus- ja jatkokurssien sisältöjä ja toteutustapoja edelleen ja varmistaa opettajaresurssit. Koulutus toteutetaan monimuoto-opetuksena.

Toimesta syntyy tuotoksina verkkomateriaalia ja muuta opetusaineistoa sekä räätälöityjä kursseja. Aineisto on myös muiden viranomaisten hyödynnettävissä. Hankkeessa tarvitaan myös ulkopuolelta ostettuja koulutuspalveluja. Tuloksena rajanylityspaikoilla on riittävästi hyvän venäjän kielen taidon omaavaa henkilöstöä. Rajatarkastukset nopeutuvat ja parantuvat laadullisesti. Myös henkilöstön käytettävyys ja asiakaspalvelu paranevat. Tuloksena on se, että viranomaiset osaavat tarpeeksi venäjää pystyäkseen hoitamaan yksinkertaisia ja selviä asiakaspalvelutilanteita niin, että myös asiakas ymmärtää mitä häneltä odotetaan. Tämä nopeuttaa erilaisten toi-

menpiteiden hoitamista, ja parantaa asiakaspalvelun laatua. Lisäksi viranomaisten riittävä kielitaito parantaa perusoikeuksien huomioimista, kun asioita voidaan hoitaa venäjänkielisten asiakkaiden kanssa oikeusvarmemmin kehittyneen kielitaidon ansiosta.

Tähän kokonaisuuteen varataan 252 931,57 euroa.

Matkustajista ennakkoon saatavien API-tietojen vastaanottotekniikan uudistaminen

Tämä toimi on peruttu ja varat kohdennetaan kohtaan 2.1 partioajoneuvojen hankintaan.

Kansallinen tavoite 2.5: Tulevaisuuden haasteet

Ei sisältöä.

Kansallinen tavoite 2.6: Kansalliset valmiudet

Toteutettavat toimet kuvataan tarkemmin alla jaoteltuna kansallisen ohjelman mukaisiin rahoituksen painopisteisiin.

Taulukko 11: Kansallisen tavoitteen 2.6 rahoituksen jakautuminen vuosittain (euroa)

2014-2015	2016	2017	2018	2019	2020	Yhteensä
187 863,07	386 849,35	222 021,38	75 000,00	2 863 373,75	16 244 750,90	19 979 858,45

Toimet, tuotokset ja tulokset

Älykkäät rajat -hankkeen valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvät toimet, rajatarkastustekniikan lisääminen, uusiminen ja toiminnallisuuden parantaminen

Toteutetaan toimia, joilla toimeenpannaan yhteisiä eurooppalaisia järjestelmiä ja näihin liittyviä Schengenin rajasäännöstön muutoksia ja selvitetään teknisiä toteutusmahdollisuuksia sekä sisäisesti että Frontex-yhteistyössä. Toimista tehdään esiselvitykset kansallisten toimenpiteiden laajuuden ja kustannusten arvioimiseksi. Tekniset toteutukset tehdään ohjelmakauden loppupuolella. Entry-exit -asetuksen toimeenpanoon liittyen Rajavartiolaitos uusii automatisoidun rajatarkastuslaitteiston Helsinki-Vantaan lentokentällä vuodesta 2019 alkaen, ottaen huomioon rajatarkastusten ennakkosyöttö- ja sujuvoittamismahdollisuuden mm. itsepalvelukioskien avulla. Lisähankinnat liittyvät Helsinki-Vantaan lentoaseman laajennussuunnitelmaan sekä liikenteen kasvuun. Linjastojen jatkokehittämisen ja uudishankintojen yhteydessä otetaan huomioon rajatarkastusautomaattien teknisessä kehityksessä tapahtuneet muutokset sekä näköpiirissä olevat uudet toiminnalliset tarpeet, mukaan lukien Älykkäät rajat -hankkeen mukanaan tuomat vaatimukset. Automaattien käyttöä kolmansien maiden kansalaisten tarkastuksissa tulisi kyetä laajentamaan edelleen. Tavoitteena on myös automaattien valtakunnallisesti keskitetty hallinta ja tilannekuva. Rajavartiolaitoksessa kehitetään myös rajatarkastuksiin soveltuvaa ja kustannustehokasta ajoneuvojen rekisterikilpien tunnistamisjärjestelmää, jonka avulla voidaan tehdä automaattiset haut kansainvälisiin ja kansallisiin rekistereihin rajatarkastajan käyttöliittymän avulla.

Toimien tuotoksia ovat Älykkäät rajat -hankkeen edellyttämät kansalliset hankinnat ja kansallisten järjestelmien muutostyöt, kuten uudet rajatarkastusautomaatit, itsepalvelukioskit sekä niiden järjestelmät. Rajatarkastuksiin liittyvien toimien tuotoksena on riittävä määrä tekniseltä tasoltaan ajanmukaisia rajatarkastuslaitteita ja tietojärjestelmiä, jotka vastaavat toiminnallisiin tarpeisiin ja EU-velvoitteisiin. Toimien tuloksena täytetään EU:n älykkäät rajat -ohjelman vaatimukset sen lopputuloksen mukaisesti. Toimien tuloksena automaateilla suoritettujen rajatarkastusten määrä kasvaa ja rajanylitykset sujuvoituvat.

Hankkeen tuloksena on rajatarkastusten sujuvuus, kustannustehokkuus ja automaattien kautta suoritettujen rajatarkastusten lisääntyvä määrä.

Tähän kokonaisuuteen varataan 5 735 167,50 euroa.

Rajatarkastusvälineiden ja -tekniikan lisääminen ja uusiminen sekä näihin liittyvät ohjelmistot

Toteutetaan toimia, joissa hankitaan uutta rajatarkastusvälineistöä, esimerkiksi sormenjälkilukijoita, kasvokuvakameroita, kannettavia rajatarkastuslaitteita ja asiakirjatutkintalaitteita. EES-rajanylitystietojärjestelmän käyttöönotto edellyttää uuden laitteiston, kuten sormenjälkilukijoiden ja kasvokuvakameroiden hankkimista. Kannettavia rajatarkastuslaitteita käytetään paitsi rajatarkastusten suorittamiseen liikkuvassa junassa, myös rajanylityspaikoilla uuden kaistatarkastusmallin mukaisesti.

Lisäksi laitteet mahdollistavat ajantasaisen tiedon ja suojatun yhteyden esim. ulkomaalaisvalvontatilanteissa. Asiakirjojen lukulaitteet ovat rajatarkastajan perustyövälineistöä, joiden uusimisella varmistetaan teknisten, toiminnallisten ja laadullisten vaatimusten täyttyminen. Asiakirjatutkintalaitteilla parannetaan kykyä paljastaa laittoman maahantulon yrityksiä ja tunnistaa asiakirjaväärennöksiä.

Rajatarkastuksiin liittyvien toimien tuotoksena on riittävä määrä tekniseltä tasoltaan ajanmukaisia rajatarkastuslaitteita, jotka vastaavat toiminnallisiin tarpeisiin. Toimien tuloksena rajanylitykset sujuvoituvat, kun kattava ja luotettava rajatarkastus on mahdollista suorittaa kaistoilla ja liikennevälineissä. Poliisille tulee uusia työkaluja ulkomaalaisvalvonnan toteuttamiseen laittoman maahantulon torjunnassa.

Tähän kokonaisuuteen varataan 1 150 283,27 euroa.

Tietojärjestelmien kehittäminen

Kansallisen Schengen järjestelmän (N.SIS II) kehittäminen

Toteutetaan N.SIS-järjestelmään tarvittavia kansainvälisiä ja kansallisia kehittämistöitä ja -ratkaisuja, joiden osalta Suomi on sitoutunut toimimaan yhteistyössä eu-LISAn ja komission kanssa. Järjestelmään liittyy kansainvälisesti uusia jäsenmaita, mikä aiheuttaa muutospaineita kansalli-

siin järjestelmiin. Tehdään järjestelmään sähköiset rajapinnat eri tietojärjestelmiin ja mahdollistetaan automaattiset tarkastukset ja huomioidaan mobiliteetin avulla tehtävät kyselyt. Järjestelmän kyselymäärät tulevat nousemaan johtuen uusista tietojärjestelmistä, jotka liittyvät järjestelmään; huomioidaan kasvava kyselymäärä teknisillä laitteilla ja rajapintatöillä.

Toimien tuotoksia ovat mm. eu-Lisa muutoshallinnan kautta tulevat uudet versiot ja esimerkiksi koodistomuutokset. Toimien tuloksina on uusien kansainvälisten vaatimusten toteutus eu-LISAn ja komission tavoitteiden mukaisesti sekä uusien järjestelmien liittyminen kansalliseen N.SIS -järjestelmään ja järjestelmän automatisointi sekä mobiliteettimahdollisuus.

Toimien tuloksena on uusien kansainvälisten vaatimusten toteutus eu-LISAn ja komission tavoitteiden mukaisesti. Poliisi-, tulli- ja rajavartiolaitosviranomaisten käytössä oleva integroitu tietojärjestelmä tehostaa EU:n ulkorajan valvontaa ja parantaa turvallisuusviranomaisten välistä yhteistyötä. Tietojärjestelmään rajatarkastusten yhteydessä tehdyt kyselyt antavat kattavasti tietoa henkilöstä sekä kansallisia että SIS II -tietokantoja hyödyntäen.

Tähän kokonaisuuteen varataan 941 890,34 euroa.

Ratas-sovelluksen kehittäminen osana SISII –järjestelmän kehittämistä

Toteutetaan hankkeita, joissa kehitetään rajatarkastuksia tukevaa Ratas-sovellusta luomalla niihin uusia valvontaa ja tarkastuksia tehostavia ja tukevia ominaisuuksia.

Kannettavissa rajatarkastuslaitteissa käytettävä rajatarkastussovellus Mobiili-RATAS uudistetaan siten, että se hyödyntää paremmin uusien rajatarkastuslaitteiden ominaisuuksia ja on ominaisuuksiltaan paremmin käyttöä tukevaa sujuvoittaen näin ennen kaikkea junissa tehtäviä rajatarkastuksia. Hankkeiden tuotoksena on teknisiltä ja käyttöliittymäominaisuuksiltaan uudistettu rajatarkastussovellus, joka hyödyntää päätelaitteen ja muiden järjestelmien antamia mahdollisuuksia vaatimusten mukaisten rajatarkastusten suorittamiseksi. Hankkeiden tuloksena on tehostettu ja aikamääreisiin soveltuva rajatarkastuskokonaisuus tilanteissa, joissa kannettavia rajatarkastuslaitteita käytetään.

Suunnittelukaudella valmistellaan SISII järjestelmään suunniteltujen kehityshankkeiden toteutus. SISII keskusjärjestelmässä ollaan ottamassa käyttöön hakumahdollisuus sormenjäljillä. Rajatarkastuksissa tämä edellyttää VIS-tarkastusten kaltaista teknistä toteutusta, mikä edellyttää kehitystyötä ja muutoksia rajatarkastussovellukseen ja ulkonet-hakukoneeseen. Tuloksena rajatarkastuksissa kyetään tekemään SISII järjestelmässä kuulutettujen henkilöiden hakuja ja henkilöllisyyksien varmistamista sormenjälkitunnistuksen avulla.

Tähän kokonaisuuteen on varattu 173 708,35 euroa.

Yhdyshenkilötoiminnan tukeminen ja kehittäminen

Toteutetaan yhdyshenkilötoimintaan osallistuvien viranomaisten hankkeita, joilla torjutaan laitonta maahantuloa neliportaisen rajaturvallisuusmallin uloimmalla kehällä. Yhdyshenkilö mm. osallistuu maahantulolupahakemusten käsittelyyn ja hakijoiden taustaselvityksiin, tekee yhteistyötä paikallisten viranomaisten, lentoyhtiöiden ja muiden jäsenvaltioiden lähettämien yhdyshenkilöiden kanssa. Yhdyshenkilö osallistuu rajat ylittävän rikollisuuden, kuten esimerkiksi ihmiskaupan torjuntaan.

Toimen tuotoksia ovat lähetetyt yhdyshenkilöt, heidän toiminta alueella ja kotimaan viranomaisten yhdyshenkilöiltä saama tuki. Hankkeen tuloksena saavutetaan tehokas kyky torjua laitonta maahantuloa ja parannetaan kotimaan viranomaisten tilannekuvaa ja päätöksentekokykyä. Tuloksia voidaan todentaa estettyjen tapausten määrällä ja sitä kautta osoitettavien kustannussäästöjen määrällä.

Tähän kokonaisuuteen varataan 1 122 542,33 euroa.

Rajanylitystietojärjestelmä (Entry Exit System, EES)

Toteutetaan EU:n rajanylitystietojärjestelmän (Entry Exit System, EES) kehittämiseen ja toimeenpanoon liittyviä hankkeita.

Toteutetaan vuosina 2019 - 2020 EES-järjestelmän käyttöönottoon liittyvät tietojärjestelmämuutokset eri viranomaisten järjestelmiin ja liitännät yhtenäiseen kansalliseen rajapintaan (NUI). Toteutukseen kuuluvat yhtenäisen kansallisen rajapinnan tekninen toteutus ja ylläpito jäsenvaltion vastuulla olevilta osin, rajatarkastussovelluksen uudistaminen, automaattisten rajatarkastuslaitteiden ohjelmistojen muutokset, poliisin, Maahanmuuttoviraston ja ulkoministeriön tietojärjestelmien muutokset EES-toimintojen edellyttämin osin sekä näiden tietojärjestelmien integrointi ja tiedonsiirto kansallisen rajapinnan kanssa.

Muutosten tuloksena eri toimivaltaisten viranomaisten EES-toiminnoissa käytettävien tietojärjestelmien kautta kyetään suorittamaan EU-lainsäädännön mukaiset toimenpiteet ja käyttämään EES-järjestelmää luotettavasti, turvallisesti ja sujuvasti.

EES-järjestelmän avulla tehostetaan EU:n ulkorajavalvontaa ja jäsenvaltioiden alueella oleskelevien henkilöiden oleskeluaikojen valvontaa luvattoman maahanmuuton estämiseksi. Henkilöiden tunnistaminen ja henkilöllisyyden varmentaminen tehostuvat biometristen tunnisteen käyttöönoton myötä järjestelmän eri käyttötilanteissa ja eri viranomaisten tehtävissä. Järjestelmän avulla rajatarkastuksissa luovutaan asiakirjojen leimaamisesta ja viisumitarrojen lukemisesta sekä saadaan automaattisesti sallitun oleskeluajan laskenta ml. sen mahdollinen ylittäminen lähtiessä. Lisäksi järjestelmä edistää terrorismirikosten ja muiden vakavien rikosten torjumista, havaitsemista ja tutkimista.

Tähän kokonaisuuteen varataan 6 412 600 euroa. Rahoitus on kansalliseen tavoitteeseen 2.6 sisältyvä, rajanylitystietojärjestelmän toimeenpanoon korvamerkitty osuus, joka tulee käyttää EES-asetuksen ((EU) 2017/2226) artiklan 64(1) ja artiklan 64(2) mukaisiin kuluihin. Tästä osuudesta voidaan kattaa 100 % näihin liittyvien hankkeiden kustannuksista (sisältäen järjestelmän käytöstä aiheutuvat kulut) ja se on tarkoitettu ainoastaan tähän tarkoitukseen. Tätä osuutta ei voi käyttää muihin tarkoituksiin ml. artiklan 64(2) alakohdissa a-g ja artiklassa 64(3) mainitut käyttökohteet. Tätä osuutta ei huomioida laskettaessa operatiiviseen tukeen sovellettavaa suhteellista osuutta rahastoasetuksen ((EU) 515/2014) artiklan 10(1) mukaisesti.

EU:n matkustustieto- ja -lupajärjestelmä (ETIAS)

Toteutetaan EU:n matkustustieto- ja -lupajärjestelmän (European Travel Information and Authorisation System, ETIAS) kehittämiseen ja toimeenpanoon liittyviä hankkeita.

EU:n matkustustieto- ja -lupajärjestelmän käyttöönoton myötä viisumivapailta matkustajilta tullaan edellyttämään ETIAS-matkustuslupaa EU-alueelle saavuttaessa. Kunkin jäsenvaltion on perustettava kansallinen ETIAS-yksikkö käsittelemään hakemukset, jotka keskusyksikkö on siirtänyt kansallisten yksiköiden käsiteltäviksi.

Toteutetaan vuosina 2020 – 2022 hankkeita, joilla tuetaan kansallisen ETIAS-yksikön perustamista ja matkustuslupakäsittelyn kansallista käynnistämistä. Hankkeet pitävät sisällään muun muassa kansallisen ETIAS-yksikön perustamiseen liittyvät henkilöstön palkat, tilojen valmistelun ja varustelun, lupakäsittelyssä ja lupien tarkastamisessa tarvittavat kansallisten tietojärjestelmien muutokset eri viranomaisten järjestelmiin, keskinäiset integraatiot sekä kansallisen infrastruktuurin liittämisen ETIAS-keskusjärjestelmän kansalliseen rajapintaan.

Tuloksena on vuoden 2022 toisella vuosipuoliskolla operatiivisen toiminnan aloittava kansallinen ETIAS-yksikkö.

Tähän kokonaisuuteen varataan 3 216 666,66 euroa. Rahoitus on kansalliseen tavoitteeseen 2.6 sisältyvä, matkustustieto- ja -lupajärjestelmän kehittämiseen ja toimeenpanoon korvamerkitty osuus, joka on käytettävä ETIAS-asetuksen ((EU) 2018/1240) artiklan 85(1) mukaisiin kuluihin. Tästä osuudesta voidaan kattaa kyseiset kulut sataprosenttisesti, ja se on tarkoitettu yksinomaan tähän tarkoitukseen. Tätä osuutta ei voi käyttää muihin tarkoituksiin, ml. artiklan 85(2) alakohdissa a–d tarkoitettut kustannukset sekä ETIAS:n toimintakustannukset.

SIS-järjestelmän kehittäminen (SIS III)

Toteutetaan SIS-järjestelmän kehittämiseen liittyviä hankkeita.

Tavoitteena on tehostaa SIS-järjestelmän käyttöä ja tuloksellisuutta. Tähän pyritään erityisesti biometrinen tunnistaminen käyttäen lisäämällä ja esim. sormenjäljillä ja kasvontunnistusteknologiaa.

gialla tehtävät haut mahdollistamalla, sekä kokonaan uuden kuulutusluokan, palautuspäätökset, järjestelmään lisäämällä. Jälkimmäisellä tavoitellaan merkittävästi tehokkaampaa Schengen-alueella luvatta oleskelevien kolmannen maan kansalaisten palauttamista.

SIS III -toteutus edellyttää muutoksia kuulutuksiin ja ns. national back up -ratkaisun rakentamista. Asetus sisältää tietojärjestelmän saatavuusvaatimuksen vaihtoehtoisena ratkaisuna kansalliselle kopiaalle (national back up solution). Toteutus edellyttää myös muutoksia viranomaisten kansallisten järjestelmien SIS-järjestelmäliittymiin, jotta viranomaiset kykenevät käyttämään SIS-järjestelmän uutta versiota kokonaisuudessaan luotettavasti, turvallisesti ja sujuvasti.

Edellä mainitut muutokset toteutetaan vuosien 2020-2021 aikana, jotta asetusmuutos voidaan täysimääräisesti täytäntöön panna v. 2021 lopussa.

Tähän kokonaisuuteen varataan 1 227 000 euroa. Rahoitus on kansalliseen tavoitteeseen 2.6 sisältyvä korvamerkitty osuus, joka on käytettävä SIS-järjestelmän kansallisten osien nopeaan ja tehokkaaseen kehittämiseen asetuksen (EU) 2018/1861 vaatimusten mukaisesti. Tästä osuudesta voidaan kattaa 100 % näiden hankkeiden kustannuksista.

Kansallinen tavoite 2.7E: Frontex-laitteet (erityistoimi)

Tavoitteet

Rajavartiolaitoksen yhteistyö Euroopan rajaturvallisuusviraston Frontexin kanssa on tiivistä. Rajavartiolaitos osallistuu vuosittain laadittavan suunnitelman mukaisesti yhteisoperaatioihin, teknisen välineistön kehittämiseen sekä koulutusyhteistyöhön.

Suomen suunnitelmissa on jatkaa osallistumista operaatioihin vähintään samalla tasolla kuin aikaisemmin, mikä tarkoittaa noin viidestä kuuteen (5-6) henkilötyövuotta sekä ilma-alusten ja partioveneiden käyttöä.

Taulukko 12: Kansallisen tavoitteen 2.7E rahoituksen jakautuminen vuosittain (euroa)

2014-2015	2016	2017	2018	2019	2020	Yhteensä
319 719,40	31 561,81	8 718,79	0,00	2 112 750,00	5 987 250,00	8 460 000,00

Toimet, tuotokset ja tulokset

Venekalustohankinnat ja niiden järjestelmät

Rajavartiolaitoksessa on käynnissä merellisen toimintakyvyn varmistamiseksi kevyen aluskaluston kehittämishanke. Hankkeessa korvataan ikääntynyttä ja kirjavaa venekalustoa uudentyypisellä, modernilla, käyttövarmalla ja suorituskykyisellä sekä elinkaaritaloudellisella venekonseptilla. Uusi venetyyppi ei vain korvaa aiempia veneitä, vaan se tulee olemaan selvästi edeltäjiään kustannustehokkaampi ratkaisu operatiivisiin tehtäviin. Toimen tuloksena merivartioasemilla on operatiivista tarvetta vastaava kalusto, jonka käyttöaste on korkea. Kevyttä aluskalustoa voidaan tarvittaessa hyödyntää Frontexin yhteisoperaatioissa.

Tähän kokonaisuuteen varataan 360 000 euroa.

Komission keväällä 2017 järjestämän erityistoimihaun tuloksena hankitaan kolme (3) kappaletta meriveneitä (rannikkovartiovene). Merivene on noin 18-metrinen vene, jonka uppoama on noin 45 tonnia. Aluksen nopeus on noin 22 solmua ja toimintamatka vähintään 600 merimailia. Alus on varustettu kahdella dieselmootorilla ja keulaohjailupotkurilla, jotka takaavat alukselle hyvän ohjattavuuden. Suunnittelun keskiössä ovat olleet avomeriolosuhteet, meripelastustehtävät ja valvontaan tarvittavat ominaisuudet, jotka takaavat toimintakyvyn erilaisissa tehtävissä. Venettä voidaan käyttää myös jäissä. Veneessä on pieni apualus peräliuskillä. Vene voidaan varustaa modulaarisesti riippuen tehtävästä. Majoituskapasiteettia on 4 - 8 hengen miehistölle, 6 henkilön miehistöllä partion kesto voi olla 5 päivää. Ohjaamo on suunniteltu kolmenhenkilön perusmiehistölle ja siellä on erillinen työpiste operaation johtamiselle sekä tilaa kaksille paareille. Veneen evakuointikyky on noin 50 henkilöä. Merenkulku-, valvonta ja viestintäjärjestelmät ovat käytännölliset ja nykyaikaiset.

Vene annetaan tarvittaessa Euroopan raja- ja merivartioston käyttöön virastosta annetun asetuksen ((EU) 2016/1624 artikla 39(14)) ja erityistoimihauksen hakuilmoituksen mukaisesti.

Tähän kokonaisuuteen varataan 8 100 000 euroa.

Erityistavoite 3: Operatiivinen tuki

Toteutettavat toimet kuvataan tarkemmin alla jaoteltuna kansallisen ohjelman mukaisiin rahoituksen painopisteisiin.

Operatiiviseen tukeen on varattu yhteensä 16 873 903,81 euroa.

Taulukko 13: Kansallisten tavoitteiden 3.1 ja 3.2 rahoituksen jakautuminen vuosittain (euroa)

Tavoite	2014-2015	2016	2017	2018	2019	2020	Yhteensä
3.1. Viisumit	423 515,92	423 515,92	423 515,92	423 515,93	423 515,92	423 515,92	2 541 095,53
3.2. Rajat	2 043 000,00	1 909 577,27	1 247 432,01	2 530 000,00	2 770 069,20	3 832 729,80	14 332 808,28

Kansallinen tavoite 3.1: Viisumit

Tavoitteet

Operatiivisella tuella viisumit –kansallisen tavoitteen puitteissa tuetaan Suomen kansallisen SUVI-viisumitietojärjestelmän ylläpitoa ja Schengen-alueen keskusviisumitietojärjestelmän CVIS:in ylläpitoa kansallisesti. Yli 5 200 henkilöä käyttää ulkoasiainministeriön ylläpitämää viisumitietojärjestelmää. Ulkoasiainhallinnon lisäksi viisumitietojärjestelmää käyttävät Maahanmuuttovirasto, poliisi (ml. keskusrikospoliisi ja suojelupoliisi), Pääesikunta, Rajavartiolaitos ja Tulli.

Toimet, tuotokset ja tulokset

Järjestelmän ylläpitokustannukset koostuvat kuukausittaisista ylläpitomaksuista (ml. lisenssimaksut), palvelinmaksuista, laitteiston päivityksistä, laitekannan uusimisesta, sekä erilaisista järjestelmän huollosta, valvonnasta, järjestelmävirheiden ja muiden ongelmatilanteiden selvityksistä. Järjestelmän sovellushallintaan kohdistuvat muutostyöt on myös osin sisällytetty ylläpitomenoihin. Viisumijärjestelmän vaatimaa tietoliikennekapasiteettia tullaan ohjelmakaudella kasvattamaan, joka aiheuttaa myös viisumitietojärjestelmän ylläpitoon muutoksia.

Operatiivisella tuella voidaan myös rahoittaa viisumien käsittelyyn ja seurantaan osallistuvien viranomaisten henkilöstön koulutusta.

Operatiivisen tuen viisumit-tavoitteelle on kansallisesti allokoitu 15,1 % (2 541 095,53 €) operatiivisen tuen kokonaisrahoituksesta.

Kansallinen tavoite 3.2: Rajat

Tavoitteet

Operatiivisella tuella rahoitetaan rajat –kansallisen tavoitteen alla rajavalvonta- ja rajatarkastustehtävistä aiheutuvia pakollisia, juoksevia kuluja. Tiukassa taloudellisessakin tilanteessa järjestelmien ja laitteiden huolto sekä tietoliikenneyhteyksien ja järjestelmien päivitys ja ylläpitokulut ovat välttämättömiä. Tätä edesauttaa operatiivisen tuen hyödyntäminen. Myös riittävän henkilöstön saaminen helpottuu operatiivisen tuen avulla.

Operatiivisella tuella rahoitetaan myös Schengenin tietojärjestelmän (SIS II) ylläpitokustannuksia. SIS II -järjestelmää käytetään kaikilla rajanylityspaikoilla 24/7. Kasvava rajaliikenne tuo kustannuspainetta järjestelmän kehittämiseen, kapasiteettipalveluun ja ylläpitoon. Järjestelmän ky-

selymäärän on ennustettu kasvavan kaksinkertaiseksi ohjelmakauden aikana. Kasvava rajaliikenne tuo huomattavia muutoksia myös järjestelmän ylläpitoon. Järjestelmää käyttävät Rajavartiolaitos, Tulli, poliisi, Maahanmuuttovirasto ja ulkoasiainministeriö.

Operatiivisella tuella voidaan kattaa osittain järjestelmän ylläpitokustannuksia (ml. tietoliikenteen ylläpitokuluja ja konesaliratkaisuun liittyviä ylläpitokustannuksia) sekä henkilöstökuluja. Ylläpitokuluissa on huomioitu SIS II -järjestelmän toimittajan ylläpitokulut sisältäen mm. kansalliset/kv-kuulutukset, Sirene-järjestelmän, kyselyjärjestelmän (sKyse, vuodesta 2021 alkaen Renki) ja sanoman välitysjärjestelmän (SOA) SIS II -palvelut, arkkitehtuuri-, teknologia- ja lisenssikustannukset.

Toimet, tuotokset ja tulokset

Henkilöstökulujen osalta operatiivista tukea käytetään esimerkiksi Eurosurin kansallisen koordinaatiokeskuksen tehtävissä työskentelevien henkilöiden palkkoihin sekä rajaturvallisuuskoulutusta antavan henkilöstön palkkaukseen. Ylläpito- ja huoltokuluja, joihin operatiivista tukea on suunniteltu käytettäväksi, ovat vartiolaivojen ja partioveneiden korjaus- ja huoltokulut, rajanylityspaikkojen rakennelmien ylläpitokulut, ABC-linjastojen, rajatarkastuslaitteiden ja merirajojen teknillisen valvontajärjestelmän ylläpito-, päivitys- ja huoltokulut. Lisäksi operatiivisella tuella voidaan kattaa tietoliikenneyhteysmaksuja ja langattoman verkon ylläpitomaksuja rajanylityspaikoilla sekä rajavartiotoiminnan tietojärjestelmän, rajatarkastuksiin liittyvien tietojärjestelmien ja merellisen tietojenvaihtojärjestelmän ylläpitokuluja. Schengenin tietojärjestelmän (SIS II) ylläpitokustannuksia rahoittamalla taataan järjestelmän toimivuus ja saatavuus päivittäistointia varten.

Operatiivisen tuen rajat-tavoitteen kokonaisrahoitus on kansallisesti allokoitu seuraavasti: 14,6 % (2 466 872,68 €) SIS II -järjestelmän ylläpitokustannuksiin ja 70,3 % (11 865 935,60 €) muihin rajat-tavoitteen toimintoihin.

4.Tekninen apu

Toimet, tuotokset ja tulokset

Teknisellä avulla tuetaan toimia, jotka koskevat rahaston kansallisen ohjelman täytäntöönpanoa.

Teknistä apua käytetään horisontaalasetuksen (EU) N:o 514/2014 artiklassa 20 säädetyin tavoin toimintaan, joka koskee rahaston kansallisten ohjelmien valmistelua, hallinnointia, seuranta, arviointia, tiedotusta, viestintää, verkostoitumista, valvontaa ja tarkastuksia sekä toimenpiteitä, joilla vahvistetaan hallinnollisia valmiuksia rahastojen täytäntöönpanemiseksi. Teknistä apua käytetään Suomessa vastuuviranomaisen tehtävien hoitamiseen ml. mahdolliset ulkopuolelta ostettavat palvelut.

Teknisen avun avulla varmistetaan, että rahaston vastuuviranomaistehtävät hoidetaan asianmukaisesti ja tehokkaasti.

Rahaston vastuuviranomainen päättää vuosittain teknisen avun käyttöä koskevasta suunnitelmasta ja seuraa teknisen avun käyttöä sekä laatii teknistä apua koskevat selvitykset. Rahaston tarkastusviranomainen tarkastaa teknisen avun käyttöä. Tekninen apu kattaa toiminnan hyväksyttävät kustannukset kokonaisuudessaan.

Tekniseen apuun osoitettava määrä voi sisäisen turvallisuuden rahaston ulkorajojen ja viisumipolitiikan rahoitusvälineen perustamisasetuksen (EU) N:o 515/2014 artiklan 16 mukaisesti olla enintään 5 prosenttia jäsenvaltiolle myönnetystä kokonaismäärästä lisättynä 500 000 eurolla. Tällä perusteella tekniseen apuun on varattu rahoitusvälineestä 2 346 726,40 euroa.

Tekniseen apuun osoitettava määrä voi sisäisen turvallisuuden rahaston poliisiyhteistyön, rikollisuuden ehkäisemisen ja torjumisen sekä kriisinhallinnan rahoitusvälineen perustamisasetuksen (EU) N:o 513/2014 artiklan 9 mukaisesti olla enintään 5 prosenttia jäsenvaltiolle myönnetystä kokonaismäärästä lisättynä 200 000 eurolla. Tällä perusteella tekniseen apuun on varattu rahoitusvälineestä 984 117,40 euroa. Rahoitusvälineeseen keväällä 2017 kohdistetun lisärahoituksen myötä teknisen avun määrä nousi 1 093 087,40 euroon.

Taulukko 14: Rahoitus ja aikataulu

Ta-voite	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Yhteensä
ISF-B	440 000,00	470 000,00	470 000,00	450 000,00	450 000,00	66 726,40	2 346 726,40
ISF-P	180 000,00	200 000,00	200 000,00	190 000,00	190 000,00	133 087,40	1 093 087,40

5. Poliisiyhteistyön, rikollisuuden ehkäisemisen ja torjumisen sekä kriisinhallinnanrahoitusvälineen erityistavoitteiden ja kansallisten tavoitteiden mukaisesti toteutettavat toimet

Erityistavoite 5: Rikollisuuden ehkäiseminen ja torjunta

Rikollisuuden ehkäiseminen ja torjunta -erityistavoitteen keskeisimmät toimeenpantavat kokonaisuudet liittyvät tietojärjestelmäkehitykseen, todistajansuojeluun ja rikosten uhrien tukemiseen, kyberrikollisuuden ennaltaehkäisyyn ja torjuntaan sekä rikosuhrien jäljittämiseen, jäädyttämiseen ja poisottamiseen. Lisäksi erityistavoitteessa on mm. terrorismin torjuntaan liittyviä toimia sekä rikosteknisen tutkinnan edellytysten parantamiseen tähtääviä toimia. Ohjelmalla pyritään kehittämään ja vahvistamaan viranomaistenvälistä yhteistyötä niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin sekä lisäämään viranomaisten ja kolmannen sektorin toimijoiden yhteistyötä tietyillä aloilla.

Toteutettavat toimet pitävät sisällään esimerkiksi tietojärjestelmien määrittely-, suunnittelu- ja toteutustyötä, toimintamallien kehittämistä, välineistön hankintaa ja koulutusta. Tietojärjestelmäarkkitehtuurin kehittämisessä pyritään yhteis- ja monikäyttöisyyteen rikostorjunnan ja ennaltaehkäisevän toiminnan tukemiseksi. Tämän lisäksi kehitetään mm. teknistä tiedonhankintaa, laaditaan toimintamalleja todistajansuojeluun ja kyberrikollisuuden torjuntaan, hankitaan rikos-

teknistä tutkintavälineistöä ja vastataan esimerkiksi kyberrikollisuuteen ja poliisin erityisoperaatioihin liittyviin koulutustarpeisiin. Tässä tavoitekokonaisuudessa voidaan panostaa myös automaattisen kasvojentunnistuksen kehittämiseen.

Euroopan kohonneen terrorismiuhan ja viimeaikaisten terrori-iskujen vuoksi rahaston varojen käyttöä suunnataan terrorismin torjuntaan. Rahaston varoja on vapautunut yhtäältä suunniteltua pienempänä toteutuneista hankkeista ja toisaalta jotkut aiotut toimenpiteet eivät ole käynnistyneet.

Kansallinen tavoite 5.1: Ennaltaehkäisy ja torjunta

Toteutettavat toimet kuvataan tarkemmin alla jaoteltuna kansallisen ohjelman mukaisiin rahoituksen painopisteisiin.

Taulukko 15: Kansallisen tavoitteen 5.1 rahoituksen jakautuminen vuosittain (euroa)

2014-2015	2016	2017	2018	2019	2020	Yhteensä
576 417,43	2 824 320,25	1 099 878,37	982 936,47	1 921 935,17	336 986,89	7 742 474,58

Toimet, tuotokset ja tulokset

Tietojärjestelmien kehittäminen, siten että kehitetään ja harmonisoidaan IT arkkitehtuuria. Kehitetään myös partioiden liikkuvuutta tietojärjestelmäkehityksen ja välineistön hankinnan keinoin.

Tavoitteena on kehittää tietojärjestelmiä siten, että kehitetään ja harmonisoidaan IT arkkitehtuuria tehokkuuden ja monikäyttöisyyden parantamiseksi. Lisäksi tavoitteena on kehittää poliisipartioiden liikkuvuutta tietojärjestelmäkehityksen ja uuden välineistön avulla.

Tietojärjestelmäarkkitehtuurin kehittäminen

Toteutetaan tietojärjestelmäarkkitehtuuriin liittyviä hankkeita, jotka tukevat rikostorjuntaa ja rikosten ennaltaehkäisyä. Tietojärjestelmiä ja niihin liittyvää tekniikkaa ja välineistöä, kuten esimerkiksi liikkuvien partioiden käytettävissä olevat järjestelmät, pyritään kehittämään siten, että tietojen syöttö ja sen hyödyntäminen tehostuu. Hankkeissa huomioidaan tallennetun tiedon eheys ja käytettävyys. Tiedonsiirtoa ja -jakamista pyritään helpottamaan myös eri viranomaisten kesken.

Osana hankkeita keskeisimpien käytössä olevien rikostorjuntaa ja rikosten ennaltaehkäisyä tukevien tietojärjestelmien elinkaari varmistetaan kehittämällä rikostorjunnan tietojärjestelmien sovellus- ja palvelinteknologioita. Samalla varmistetaan käytössä olevien rikostorjuntaan ja ennaltaehkäisyyn liittyvien tietojärjestelmien rinnakkaiskäyttö uusien tietojärjestelmien kanssa ja toimivuus muiden viranomaisten tietojärjestelmien kanssa liittymärajaopinnoin.

Toimien tuotoksena on uuden teknologian käyttöönotto, kuten uudet ratkaisut tietojen vaihtoon ja uudet liittymärajaopinnot. Toimien tuloksena tietojenvaihto viranomaisten kesken paranee ja viranomaisilla on käytössä tehokkaampia ja parempia teknisiä ratkaisuja.

Tähän kokonaisuuteen varataan 1 797 369,28 euroa.

Toivo-tietojärjestelmän laajentaminen

Toivo-tietojärjestelmä on PTR-viranomaisten yhteiskäytössä oleva analyysijärjestelmä rikosten torjuntaa ja tutkintaa varten, josta Tulli vastaa. Toteutetaan hankkeita, joissa tietojärjestelmässä otetaan käyttöön uusia ominaisuuksia ja sen käyttäjäkuntaa laajennetaan tai aktivoidaan. Tämä edellyttää alustan ja sen lisenssien kasvattamista vastaamaan käyttötarvetta. Samalla tämä mahdollistaa alustan tarjoamien ominaisuuksien laajemman käytön.

Tuotoksena on tietojärjestelmän kasvanut käyttöympäristö ja ohjelmiston lisälisenssit, jotka tekevät mahdolliseksi tietojärjestelmän laajentamisen kattamaan syvemmin mm. talousrikostorjunnan ja kyberrikollisuuden torjunnan tarpeita. Tietojärjestelmän laajennuksen ansiosta se on kaikkien järjestelmän käyttöön koulutettujen PTR-henkilöiden käytettävissä ja myös käyttäjäkuntaa voidaan kasvattaa tarpeen mukaan.

Hankkeiden tuloksena rikollisen toiminnan paljastumis- ja kiinnijäämisriski kasvavat ja tutkinta-ajat lyhenevät.

Tähän kokonaisuuteen varataan 594 885,00 euroa.

Tietojärjestelmien kehittäminen ja välineistön hankkiminen siten, että parannetaan edellytyksiä tekniseen tiedonhankintaan (salaiset pakkokeinot)

Internet-tiedustelun kapasiteetin lisääminen

Tulli lisää internet-tiedustelun kapasiteettia kasvattamalla nykyistä siihen käytettyä ICT- infraa. Lisäksi käytössä olevia internet-tiedustelusovelluksia kehitetään edelleen internetin ja siellä tapahtuvan rikollisen toiminnan muutosten mukaan.

Tulli pystyy laajentamaan ja tehostamaan internet-tiedustelua vastaamaan rikollisen toiminnan siirtymiseen entistä enemmän osittain tai kokonaan internetiin sekä pitämään internet-tiedustelussa käytetyt välineet ajan tasalla. Rikollisen toiminnan paljastumis- ja kiinnijäämisriski kasvaa. Hanketta kehitetään ja sen tuloksia hyödynnetään PTR-yhteistyössä.

Tähän kokonaisuuteen esitetään 168 095,00 euroa.

Teknisen tiedonhankinnan kehittäminen

Toteutetaan hankkeita, joiden tavoitteena on kehittää esitutkintaviranomaisten yhteiskäytössä olevia tekniseen tiedonhankintaan liittyviä järjestelmiä.

Järjestelmiä kehitetään aktiivisesti tietoverkkojen ja sovellusprotokollien jatkuvasti muuttuessa sekä lainsäädäntömuutosten myötä. Toiminnallisia tavoitteita ovat saatavan tiedon reaaliaikainen siirtäminen loppukäyttäjälle, rikostorjuntaan liittyvän tilannekuvan parantaminen, hankitun tiedon oikeusvarman käsittelyn varmistaminen ja laillisuusvalvonnan mahdollistaminen. Kehittämistyöllä tavoitellaan myös tietohallintokulujen alentamista sekä kokonaistaloudellisuutta. Kehittämistyössä tehdään tiivistä yhteistyötä turvallisuusviranomaisten kesken, sillä kyse on viranomaisten yhteisistä järjestelmistä.

Tuotoksina saadaan parempia työkaluja tekniseen tiedonhankintaan. Toimien tuloksena teknisellä tiedonhankinnalla pystytään kustannustehokkaasti tuottamaan vahvaa näyttöä rikostutkinnassa. Myös tutkintaan käytetty aika lyhenee.

Tähän kokonaisuuteen varataan 1 064 598,93 euroa.

Salaisten pakkokeinojen asianhallintajärjestelmän kehittäminen

Toteutetaan hankkeita, joiden tavoitteena on kehittää salaisten pakkokeinojen asianhallintajärjestelmää, jossa hyödynnetään salaisia tiedonhankintakeinoja ja jolla on keskeinen merkitys tiedonhankinnassa rikosten torjumiseksi. Järjestelmä ja yhdenmukaiset työprosessit tukevat erityisesti tietoverkkorikollisuuden, järjestäytyneen rikollisuuden, talousrikosten sekä terrorismiin liittyvien rikosten tutkintaa. Kehittämisessä huomioidaan laillisuusvalvonnan ja analyysitoiminnan työkalujen kehittäminen.

Toimien tuotoksena ovat erilaiset päätöksentekoon tarvittavat työkalut sekä rajapinta joka mahdollistaa sähköisen asiakirjojen siirron.

Toimien tuloksena tutkintahenkilöstön työ helpottuu järjestelmän uusien toiminnallisuuksien ansiosta. Järjestelmän sekä yhdenmukaisten työprosessien avulla säästetään merkittävässä määrin henkilöstön työaika.

Tähän kokonaisuuteen varataan 358 856,30 euroa.

Toimet radikalisoitumisen tai rikolliseen toimintaan ajautumisen ehkäisemiseksi mm. tukitoimia, ennalta estäviä toimia ja ns. exit-toimia kehittämällä

Ennalta ehkäisevä toiminta rikostorjunnassa ja ekstremismin torjunnassa

Toteutetaan hankkeita, joiden avulla kehitetään rikostorjuntaa ja rikosten ja radikalisoitumisen ennaltaehkäisyä tukevia toimintamalleja. Tavoitteena on luoda ennalta estävälle toiminnalle toiminnalliset rakenteet.

Ennalta ehkäisevässä toiminnassa keskitytään erityisesti toimiin, joilla ehkäistään väkivaltaista ekstremismia ja toimiin, joilla ennaltaehkäistään järjestäytyneitä rikollisuutta.

Väkivaltaisen ekstremismin torjuntaan luodaan kansalaista lähellä oleva luottopoliisimalli (korttelipoliisimalli). Pyrkimyksenä on ratkaista moniammatillisesti yksilötason ongelmia, jotka aiheuttavat yhteiskunnallisia turvallisuushkia. Malli on myöhemmin tarkoitus ottaa käyttöön koko maassa.

Väkivaltaiseen ekstremismiin liittyvien hankkeiden tuotoksena on koulutuspaketti, joka jalkautetaan poliisilaitoksille ja sidosryhmille. Tuloksena on väkivaltaisen ekstremismin väheneminen ja Suomen sisäisen turvallisuuden paraneminen.

Järjestäytyneen rikollisuuden ennaltaehkäisyssä tuotoksena ovat jr-rikosten torjuntaan liittyvät käytänteet, toiminnalliset rakenteet ja yhteistyömallit. Toimien tuloksena on kehitetty ja yhdenmukaistettu valtakunnallisesti ennalta estävää poliisitoimintaa tukemaan syrjäytymisen ja ekstremismin ehkäisemistä ja jr-rikollisuuden estämistä.

Tähän kokonaisuuteen varataan 181 261,20 euroa.

Kyberrikollisuuden tutkinnan ja torjunnan kehittäminen mm. keskittämällä kyberturvallisuusosaamista perustamalla kansallinen kyberrikollisuuden torjuntakeskus sekä hankkimalla tarvittavaa välineistöä ja sovelluksia

Kyberrikollisuuden tutkinta ja torjunta

Toteutetaan hankkeita, joilla kehitetään kyberrikollisuuden tutkintaa ja torjuntaa. Toiminnan koordinoitua keskitetään perustamalla kansallinen kyberrikollisuuden torjuntakeskus. Keskukseen tarkoituksena on huolehtia, että poliisilla on tehokkaat edellytykset ennalta ehkäistä, paljastaa ja selvittää kybertoimintaympäristöön kohdistuvia ja sitä hyödyntäviä rikoksia. Koordinoinnilla parannetaan ratkaisevasti viranomaisvalmiuksia toimia kyberturvallisuusstrategian velvoitusten mukaisesti. Tarkoituksena on kehittää viranomaisille ajanmukaiset valmiudet hankkia tietoa tietoverkoista siten, että tietoturva- ja oikeusvarmuus- sekä poliisitaktiset edellytykset toteutuvat. Tietotekniikan ja viestintäteknologian nopean kehittymisen myötä erilaiset kyberuhat

ovat monipuolistuneet ja niiden torjunta vaatii entistä syvällisempää perehtymistä, analysointikykyä ja laajaa kotimaista ja kansainvälistä verkostoitumista. Tarkoituksena on myös lisätä yhteistyötä eri viranomaisten kesken.

Lisäksi hankitaan toiminnan edellyttämiä yhdenmukaisia ja tehokkaita laitteita ja sovelluksia.

Toimien tuotoksena ovat kyberkeskuksen perustaminen, toiminnan organisointi ja prosessointi sekä kansallisen ja kv-yhteistyön käynnistäminen eri osa-alueilla. Lisäksi on tehty tietojärjestelmämuutoksia ja teknologiahankintoja.

Toimien tuloksena poliisi kykene torjumaan kyberuhkia valtioneuvoston kyberturvallisuus-strategian mukaisesti. Poliisin kybertoimintavalmiudet, valmius torjua verkkorikollisuutta ja valmius tietoverkkotiedustelussa ovat parantuneet, minkä johdosta suomalaiseen yhteiskuntaan kohdistuvia kyberuhkia voidaan paljastaa ja ehkäistä.

Tähän kokonaisuuteen varataan 423 489,67 euroa.

Toimet, joilla kehitetään rikollisuuteen liittyvien varojen jäljittämiseen, jäädyttämiseen ja poisottamiseen liittyviä toimia, kuten rahanpesuun ja terrorismiin liittyvien varojen vastaiset toimet. Toimet voivat pitää sisällään toimintamallien kehittämistä, koulutusta tai esimerkiksi tietojärjestelmien, välineistön ja ohjelmistojen hankintaa

Rahanpesu ja terroristivarojen jäädyttäminen

Toteutetaan hankkeita, joilla pyritään hallinnollisesti jäädyttämään terroristivaroja ja estämään rahanpesua. Hankkeilla voidaan myös selvittää virtuaalivaluuttoihin liittyviä uhkia terrorismin-torjunnassa ja väkivaltaisen ekstremismin ennaltaehkäisyssä.

Terrorismia torjuttaessa terroristivarojen hallinnollinen jäädyttäminen on tehokas keino. Suomessa on tullut voimaan uutta lainsäädäntöä, joka antaa viranomaisille uusia mahdollisuuksia torjua terrorismia puuttumalla toiminnan rahoitukseen. Hankkeilla pyritään luomaan uuden lainsäädännön mukaisten työkalujen käyttöön liittyviä toimintamalleja.

Hankkeiden tuotoksina ovat uusien tehtävien toimintamallit.

Hankkeiden tuloksena jäädytetyt terroristivarat tehostavat terrorismin torjuntaa. Samanaikaisesti se tehostaa myös muun rikollisuuden torjuntaa, kun rikoksella saatua hyötyä saadaan kasvavassa määrin viranomaisten haltuun.

Toteutetaan myös hankkeita, joissa tavoitteena on selvittää, millaisen uhan virtuaalivaluutat muodostavat rahanpesun ja terrorismin rahoituksen näkökulmasta ja millaisia mahdollisuuksia on niiden paljastamiselle. Lisäksi tavoitteena on saada kokemuksia virtuaalivaluuttoina viranomaisten haltuun tulleen rikoshyödyn jäljittamisestä, jäädyttämisestä ja konfiskoimisesta.

Tilanteen kartoittaminen ja muiden maiden kokemusten kerääminen, tiedon kerääminen eri tapauksista, analyysin muodostaminen virtuaalivaluutoista eri tapauksissa ja rikoshyödyn takaisin saamisen edistäminen.

Tuotoksena on raportti ja ohje- ja/tai koulutusmateriaalia, kuinka virtuaalivaluuttojen kanssa tulee menetellä rikostutkinnan ja -prosessin yhteydessä. Tuloksena on virtuaalivaluuttoja koskevan rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estäminen ja sitä kautta rikoshyödyn vähentyminen.

Tähän kokonaisuuteen varataan 90 376,41 euroa.

Rikostorjunnan tehostaminen hallinnollisia menetelmiä kehittämällä

Toiminnan tarkoituksena on kartoittaa Suomen hallinnollisen rikostorjunnan nykytila, luoda hallinnollisen rikostorjunnan toimintamalli sekä pilotoida luotua mallia. Tietoa, nykytilaa ja mahdollisuuksia tarkastellaan Euroopan unionissa koottujen järjestäytyneen rikollisuuden hallinnollisen torjunnan parhaiden käytäntöjen näkökulmasta. Lisäksi niitä verrataan Euroopan unionin rikosensorjuntaverkoston työkalupakkiin sekä tunnettujen EU- jäsenmaiden kansallisten toimintamallien toimintaan ja tuloksiin.

Toiminnan toisena tavoitteena on luoda kokonaisvaltainen suomalainen hallinnollisen rikostorjunnan malli, jossa yhdistyvät EU-jäsenvaltioiden hyvät ja toimivat käytännöt sopeutettuna Suomen kansalliseen toimintaympäristöön ja viranomaistoiminnan mahdollisuuksiin.

Toiminnan kolmantena tavoitteena on pilotoida ja testata luotua suomalaista rikostorjunnan kansallista mallia. Pilotoinnin kautta voidaan havaita mahdollisia korjattavia epäkohtia ja kehittää mallia kohti valtakunnallista toimintaa.

Toimien tuotoksia ovat kansallinen toiminta malli ja mm. siihen liittyvät tutkimustulokset, suositukset.

Tähän kokonaisuuteen varataan 192 957,17 euroa.

Terrorismin torjuntaan liittyvät toimenpiteet, kuten kaluston tai välineistön hankkiminen

Terrorismin torjunta meri- ja maa-alueilla

Toteutetaan hankkeita, joissa kehitetään Rajavartiolaitoksen suorituskykyä terrorististen rikosten torjuntaan terroristien toimintatapojen muuttumisen, kaluston vanhenemisen ja puutteellisen pimeätoimintakyvyn takia. Tehdään kalusto- ja varustehankintoja viranomaisten operatiivisen valmiuden ja toimintakyvyn turvaamiseksi vaativissa- ja erikoistilanteissa.

Tuotoksia ovat esimerkiksi pimeätoimintavälineistö, suojavälineet, tähystys- ja tarkkailuvälineet ja liikkeenedistämis- ja siirtymämenetelmäkalusto. Tuloksena kansallinen suorituskyky terrorististen rikosten torjuntaan sekä meri- että maa-alueilla paranee.

Euroopan kohonneen terrorismiuhan ja viimeaikaisten terrori-iskujen myötä rahaston toimeenpano-ohjelmaa katsottiin tarpeelliseksi päivittää syksyllä 2017.

Terrorismin torjunnan toimintaympäristö ja Suomen turvallisuusympäristö ovat viimeisen parin vuoden aikana muuttuneet merkittävästi. Radikaali-islamistisen terrorismin uhka ilmenee esimerkiksi itsenäisesti toimivien terroristisolujen tai yksittäisten toimijoiden suorittamina tai suunnittelemina terroritekoina. Terroritekoja suunnataan pehmeisiin kohteisiin ja tekotavoilla pyritään maksimoimaan uhrien määrä. Useiden yksinkertaisin tekovälinein toteutettujen terrori-iskujen kohteina Euroopassa ovat olleet virantoimituksessa olevat poliisit. Euroopan ja Suomen kohonneen ja tekotavoiltaan muuttuneen terrorismiuhan vuoksi rahaston tuella hankitaan suojavälineistöä poliisin käyttöön.

Terroriteon keskeyttäminen voi tulla eteen mille tahansa poliisipartiolle. Terrori-iskuihin vastaa-
minen vaatii siis ensipartioidelta välitöntä kykyä vastata työturvallisesti akuuttiin tilanteeseen,
jossa esimerkiksi terroritekoa toteuttavan tahon toiminta joudutaan pysäyttämään ensipartion
toimesta voimakeinoja käyttäen. Ensipartioiden toimintakyvyn keskiössä on kolme asiakokonai-
suutta: partion voimankäyttökyky ja voimankäyttövälineet, käytössä olevat henkilö- ja par-
tiokohtaiset suojavälineet sekä taktinen osaaminen ja koulutus. Tällä hetkellä keskeisimmät
puutteet toimintakyvyssä ääritilanteiden estämiseen ja keskeyttämiseen liittyvät nimenomaan
ensipartioiden suojavälineisiin, joiden hankintaa rahastosta on tarkoitus tukea. Poliisin erityis-
ryhmien suojauksen tasoa on nostettu jo aiemmin.

Tähän kokonaisuuteen varataan 2 389 517,55 euroa.

Esitutkintaviranomaisten teknisen rikostutkinnan kehittäminen esimerkiksi niiden laboratorioiden varustelua parantamalla

Condensed phase GC-FTIR laitteen hankinta

Toteutetaan hankkeita, joissa parannetaan esitutkintaviranomaisten laboratorioiden varustelua.
Tarkoituksena on hankkia Tullilaboratorioon asianmukaiset laitteet huumausaineiden tunnistamiseksi.
Huumausaineiden molekyylirakenteiden muuntelu on lisääntynyt ja johtanut siihen,
että laboratorioilta vaaditaan yhä monipuolisempia analyysitekniikoita aineiden tunnistamiseksi.
On tarpeen pystyä varmuudella erottelamaan aineet toisistaan. Condensed phase GC-
FTIR laitetekniikkaa ei ole tällä hetkellä millään laboratorioilla Suomessa käytettävissä. Laitetek-
niikalla pystytään tunnistamaan muun muassa huumausaineet sekä muuntohuumeet luotetta-
vasti seosnäytteistä niissä pitoisuuksissa, joissa ko. aineita yleensä esiintyy.

Toimen tuotoksena on yksi GC-FTIR laite Tullilaboratorion käyttöön.

Toimen tuloksena edellytykset huumausaineiden ja muuntohuumeiden tunnistamiseen päivit-
tyvät ajan tasalle. Toimella edistetään vakavan huumausainerikollisuuden torjuntaa.

Tähän kokonaisuuteen varataan 251 122,50 euroa.

Toteutetaan ISO 17025 laatujärjestelmän käyttöönottoon liittyviä toimia neuvoston puitepäätöksen (2009/905/JHA) mukaisesti

Rikosteknisen ja rikospaikkatutkinnan kehittäminen

Toteutetaan hankkeita, joiden tavoitteena on kehittää rikosteknistä ja rikospaikkatutkintaa laatujärjestelmän käyttöön ottamiseksi mm. toimintaa, prosesseja, järjestelmää ja menetelmiä kehittämällä. Euroopan Unionin Neuvoston on hyväksynyt puitepäätöksen (2009/905/JHA), johon on kirjattu velvoitteet teknisen rikostutkinnan kehittämiseksi Euroopassa. Se edellyttää DNA- ja sormenjälkinäytteiden käsittelyssä akkreditoitua laatujärjestelmää standardin ISO 17025 mukaisesti. Toimien tarkoituksena on antaa teknisten rikostutkimuskeskusten henkilöstölle koulutusta ja yhtenäistää ja kehittää toimintatapoja, jotta menettelyt täyttävät laatujärjestelmän akkreditointistandardien vaatimukset. Tavoitteena on, että kaikkien poliisilaitosten teknisillä rikostutkimuskeskuksilla on valmius hakea akkreditointia puitepäätöksen velvoitteiden mukaisesti.

Toimien tuotoksia ovat kehitetyt prosessikuvaukset ja järjestetyt koulutustilaisuudet.

Toimien tuloksena systemaattiset ja laadukkaat toimintatavat tehostavat teknistä rikostutkintaa ja vähentävät sen kokonaiskustannuksia. Standardien mukainen laatujärjestelmä teknisissä rikostutkimuskeskuksissa varmistaa yhdenmukaiset menettelyt valtakunnallisesti, varmistaa näytteiden näyttöarvon ja tehostaa rikostapausten tuomioistuinkäsittelyä. Toimet edistävät tuloksellisuutta, teknisen rikostutkinnan kokonaislaatua, oikeusvarmuutta ja kansalaisten oikeusturvaa.

Tähän kokonaisuuteen varataan 229 945,57 euroa.

Operatiivinen viranomaisyhteistyö ml. yhteiset tutkinta- ja analyysiryhmät muiden jäsenvaltioiden ja Europolin kanssa

Tämä toimi on peruttu ja varat kohdennetaan kohtaan 5.1 terrorismin torjuntaan.

Kansallinen tavoite 5.2: Tiedonvaihto

Toteutettavat toimet kuvataan tarkemmin alla jaoteltuna kansallisen ohjelman mukaisiin rahoituksen painopisteisiin.

Taulukko 16: Kansallisen tavoitteen 5.2 rahoituksen jakautuminen vuosittain (euroa)

2014-2015	2016	2017	2018	2019	2020	Yhteensä
0,00	76 843,44	792 997,38	956 387,99	792 996,30	1 107 324,59	3 726 549,70

Toimet, tuotokset ja tulokset

Tiedonvaihdonkehittäminen eri viranomaisten välillä keskitetyn tietojärjestelmä-ratkaisun (KEJO-hanke) avulla.

KEJO

Toteutetaan hankkeita, joiden tavoitteena on kehittää viranomaisten välistä tiedonvaihtoa kehittämällä tietojärjestelmä-ratkaisu viranomaisten yhteiskäyttöisten hätäkeskustietojärjestelmän, kenttäjärjestelmän sekä tilannejohtokeskusten yhteen liittämiseksi (KEJO = kenttäjärjestelmä).

Viranomaisten johtamis-, tilannekuva- ja kenttäjohtamisjärjestelmien sekä viranomaisverkon kehittäminen on meneillään. Käyttäjät ovat valtion ja kuntien viranomaisia. Kaikkien järjestelmien tulee olla yhteensopivia toistensa kanssa, jotta ne mahdollistavat ja tukevat viranomaisten yhteistoimintaa ja yhteisen tilannekuvan luomista.

Pelastus-, poliisi-, raja- sekä sosiaali- ja terveystoimintatilat määrittelevät oman toimintansa kannalta olennaiset toiminnot ja laativat yhteistyössä näiden toimintojen yhteensovittamiseksi tarvittavat järjestelyt.

Tuotoksena ovat yhteensopivat ja -toimivat tietojärjestelmät, jotka mahdollistavat viranomais-ten joustavan ja turvallisen johtamistoiminnan tilanteessa, jossa on mukana useita viranomaisia. Johtamistoimintaan kuuluvat olennaisina osina kenttäjohtamisjärjestelmä, turvallinen viranomaisverkon toiminta sekä tilannekuvatoiminnot.

Tähän kokonaisuuteen varataan 1 499 486,72 euroa.

Tietojärjestelmien, tietovirtojen ja -kantojen kehittäminen rikostorjunnan ja ennaltaehkäisevän toiminnan tukemiseksi

Tiedonvaihto: poikkihallinnolliset tietotekniset ratkaisut, analyysiratkaisut ja menetelmät, tietojohdoisen toiminnan kehittäminen

Toteutetaan hankkeita, joiden tavoitteena on operatiivisen ja strategisen analyysin parantaminen ja tehostaminen kehittämällä toimintamalleja ja tietoteknisiä ratkaisuja, jotka varmistavat tehokkaan, poikkihallinnollisen tietojen välittämisen. Lisäksi analyysityökalujen jatkokehityksellä luodaan edellytykset tietoon perustuvaan toimenpiteiden kohdentamiseen sekä tehostetaan esitutkintatoimenpiteiden vaikuttavuutta. Uusien, erityisesti avointen tietolähteiden, hyväksikäytöllä parannetaan viranomaistoiminnan keskeisten painopistealueiden tilannekuvaa ja tiedonvaihtoa.

Toimen tavoitteena on määritellä analyysiin liittyvät prosessit ja prosesseissa tarvittavat tietolähteet sekä tietojen analysoinnissa vaadittavat tekniset ratkaisut. Ratkaisuilla tuetaan kohdennettua ja johdettua analyysityötä sekä luodaan valmiudet kansainvälisen tiedonvaihdon parempaan hyödyntämiseen ja tiedon jakamiseen muun muassa Europolin ja muiden keskeisten kansainvälisten yhteistyötahojen kanssa sekä lähimpien EU-maiden kuten Viron kanssa. Analyysitoiminta tukee mm. EUROPOL:n SIENA-tietojenvaihtoa.

Toimien tuotoksena on operatiivista ja strategista toimintaa tukeva malli eri analyysitasoista ja liittymätasolla eri järjestelmistä saatavista tiedoista.

Toimien tuotoksena ovat yhtenevät viranomaisratkaisut ja liitännät. Aikaisempaa kohdennettumman analyysitoiminnan avulla pystytään puuttumaan ennakolta esimerkiksi terrorismin uhkiin sekä ennalta estämään radikalisoitumista.

Tähän kokonaisuuteen varataan 156 612,98 euroa.

Matkustajatietoyksikön ja -tietojärjestelmän kehittäminen (PNR)

Toteutetaan hankkeita, joissa edelleen kehitetään matkustajatietoyksikköä (Passenger Information Unit, PIU) ja -tietojärjestelmää. Rahoitus kohdistetaan matkustajatietojärjestelmän käytön vakiinnuttamiseen ja edelleen kehittämiseen. Toteutettavat toimet liittyvät kansallisen PIU yksikön ja siellä käytössä olevien tietojärjestelmien kehittämiseen ja päivittämiseen. Matkustajatietojärjestelmään toteutetaan uusia toiminnallisuuksia kuten muun muassa kansainvälinen tiedonvaihto muiden EU:n jäsenmaiden PIU yksiköiden kanssa. Edellisen lisäksi toteutetaan uutta teknologiaa kuten matkustajatietoihin liittyvää PNR (Passanger namer record) direktiivin mukaista analyysitoimintaa. Hankkeiden tuotoksia ovat PIU yksikön vakiintunut toiminta sekä PIU yksikössä olevan matkustajatietojärjestelmän tietoturvalliset uudet tai päivitettyt ohjelmistokomponentit. Hankkeiden tuloksena PIU yksikkö pystyy muodostamaan paremman tilannekuvan Suomeen kohdistuvista matkustajavirroista ja siten kansallisesti pystytään kehittämään mm. riskianalyysoimintoja tilannekuvan perusteella.

Tähän kokonaisuuteen varataan 1 575 342,06 euroa.

Tiedonvaihdon lisääminen jäsenvaltioiden kanssa

Toteutetaan hankkeita, joissa kehitetään tarvittavien tietoteknisten ratkaisujen kehittämistä tietojenvaihdon lisäämiseksi jäsenvaltioiden kanssa, ja EU:n tai jäsenvaltioiden kehittämien tietojärjestelmien tai tietokantojen yhteiskäyttöisyyden lisäämiseksi. Tietoteknisten ratkaisujen kehittämisessä huomioidaan EU:n HLEG työn edistyminen ja yhteiskäyttöisyyttä koskevan säädöspohjan edistyminen. Yhteiskäyttöisyyden tiedonvaihdon edellyttämiä ohjelmakomponentteja kehitetään, ja otetaan käyttöön ja tiedonvaihtoa pyritään automatisoimaan mahdollisimman pitkälle. Järjestelmien ja osajärjestelmien keskinäistä yhteiskäyttöisyyttä kehitetään ottamalla käyttöön tiedonvaihtoa edesauttavia protokollia kuten hyödyntämällä UMF3 viitekehystä. Hankkeiden tuotoksena ovat tietojenvaihtoa lisäävät tietojenvaihtoympäristöt kuten yhteiskäyttöiset kyselyjärjestelmät, joilla mahdollistetaan kyselyjen tekeminen mm. kansallisiin, jäsenvaltioiden tai EU:n yhteiskäytössä oleviin järjestelmiin. Hankkeiden tuloksena ovat tietoturvalliset ja mahdollisimman automaattiset kyselyjärjestelmät kansallisiin ja kansainvälisiin tietojärjestelmiin.

Tähän kokonaisuuteen varataan 495 107,94 euroa.

Kansallinen tavoite 5.3: Koulutus

Toteutettavat toimet kuvataan tarkemmin alla jaoteltuna kansallisen ohjelman mukaisiin rahoituksen painopisteisiin.

Kansallisen tavoitteen rahoituksen jakautuminen vuosittain (euroa):

Taulukko 17: Kansallisen tavoitteen 5.3 rahoituksen jakautuminen vuosittain (euroa)

2014-2015	2016	2017	2018	2019	2020	Yhteensä
100 850,00	184 525,94	298 844,58	181 350,00	181 350,00	30 225,00	977 145,52

Toimet, tuotokset ja tulokset

Yhteisharjoitukset poliisin erikoisyksikön ja muiden EU-maiden vastaavien yksiköiden kesken

Yhteisharjoitukset

Toteutetaan hankkeita, joissa järjestetään poliisin ja EU-maiden yksiköiden yhteisharjoituksia. Harjoituksiin voi osallistua myös muita tahoja. Yhteisharjoitusten tarkoituksena on kehittää viranomaisyhteistyötä EU-maiden välillä terrorismin ja väkivaltaisen ekstremismin torjuntaan valmistautumisessa harjoittelemalla koordinoitua yhteistyötä. Harjoitusten avulla koulutetaan viranomaisia ja varmistetaan tiedonvaihdon toimivuus varsinaisissa tilanteissa. Samalla pyritään minimoimaan riskejä sen varalta, että terrori-isku tai väkivaltaisen ekstremismin liittyvä isku tapahtuisi.

Toimien tuotoksena on yhteisharjoitus. Toimien tuloksena on kehitetty viranomaisvalmiutta, osallistuvien maiden välistä koordinoitua yhteistoimintaa ja yhteistyön sujuvuutta sekä parhaiden käytänteiden ja tiedonvaihtoa.

Tähän kokonaisuuteen varataan 141 731,58 euroa.

Koulutus lainvalvontaviranomaisten kyberturvallisuusosaamisen parantamiseksi

Kyberkoulutus

Toteutetaan toimia, joiden tavoitteena on nostaa poliisin ja muiden viranomaisten tiedollisia ja taidollisia valmiuksia kyberrikostorjunnassa, jotta viranomaisilla on tehokkaat edellytykset ennalta ehkäistä, paljastaa ja selvittää kybertoimintaympäristöön kohdistuvia ja sitä hyödyntäviä rikoksia. Kyberosaamista kehitetään niin perustasolla, tutkinnanjohtaja/tutkijatasolla kuin asiantuntijatasolla. Toiminnassa hyödynnetään muissa pohjoismaissa suunniteltuja koulutusmalleja. Lisäksi tarkoituksena on osallistua yhteispohjoismaiseen tietoteknisen tutkinnan koulutusohjelmaan sekä järjestää vaativan tietoteknisen tutkinnan erikoiskurssi yhdessä muiden alan toimijoiden kanssa. Opetuksessa ja koulutusmateriaalin laadinnassa hyödynnetään viimeisimpiä tutkimustuloksia.

Toimien tuotoksena on kehitetty ja järjestetty kyberrikostorjuntaan liittyvää koulutusta. Toimien tuloksena on viranomaisten paremmat tiedolliset ja taidolliset valmiudet kyberrikostorjunnassa.

Tähän kokonaisuuteen varataan 835 413,94 euroa.

Koulutus vaativiin erityisoperaatioihin liittyen

Erityisoperaatioiden turvaaminen

Tämä toimi on peruttu ja varat kohdennetaan kohtaan 5.1

Kansallinen tavoite 5.4: Rikosten uhrien tuki

Toteutettavat toimet kuvataan tarkemmin alla jaoteltuna kansallisen ohjelman mukaisiin rahoituksen painopisteisiin.

Taulukko 18: Kansallisen tavoitteen 5.4 rahoituksen jakautuminen vuosittain (euroa)

2014-2015	2016	2017	2018	2019	2020	Yhteensä
0,00	448 104,75	344 618,24	124 318,45	21 907,24	212 249,99	1 151 198,67

Toimet, tuotokset ja tulokset

Todistajansuojeluohjelman täytäntöönpano, kuten tarvittavien toimintamallien kehittäminen ja ohjelmaan liittyvät tietojärjestelmätarpeet sekä todistajansuojeluyksikön perustaminen

Todistajansuojeluohjelma

Toteutetaan hankkeita, joissa mm. kehitetään toimintamalleja ja tietojärjestelmiä todistajansuojeluohjelman täytäntöönpanemiseksi. Tavoitteena on täyttää vuoden 2015 alussa voimaan tulleen todistajansuojelulainsäädännön velvoitteet siten, että Suomeen luodaan kansainvälisen yhteismitallisuuden täyttävä todistajansuojeluohjelma. Todistajansuojeluohjelman toteuttaminen merkitsee uuden lainsäädännön mahdollistamien suojelutoimenpiteiden kartoituksen ja käyttöönoton. Toiminnan kehittämisessä viranomaisyhteistyön rooli on merkittävä niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin. Todistajansuojelu tulee käsittää laajasti siten, että se koskee rikosten uhrien ja muiden todistajien suojelun lisäksi esimerkiksi lainvalvontaviranomaisten suojelun. Todistajansuojeluohjelman toteuttamisessa yhtenä pyrkimyksenä on rikollisjärjestöistä tai rikollisesta toiminnasta pois haluavien henkilöiden tukeminen sekä suojelun tarpeessa olevien viranomaistahojen suojelu. Järjestäytyneen rikollisuuden kasvu lisää todistajansuojelun tarvetta ja rikosasioita hoitavien virkamiesten todistajansuojelu tarvetta. Anonyymia todistelua koskevalla lainsäädännöllä tehostetaan todistajansuojelumahdollisuuksia.

Toimien tuotoksena on suunnitelma/toimintamalli todistajansuojelun toteuttamisesta kansallisissa ja kansainvälisissä tilanteissa. Toimintamallissa on huomioitu todistajansuojelun toteuttamisen edellyttämä lisääntynyt poliisin henkilöstötarve, tarvittava välineistö ja kalusto todistajansuojelun toteuttamiseksi sekä mahdollisimman kattava yhteistyöviranomaisten verkosto sekä näiden keskinäiset toimintavelvoitteet.

Toimien tuloksena järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa tehostetaan mahdollistamalla henkilöiden todistaminen prosessissa mahdollisimman turvallisesti sekä myös rikollisryhmästä irtaantuminen. Lisäksi todistajansuojelun avulla voidaan mahdollistaa esimerkiksi peitepoliisina tai tietolähteenä toimivien henkilöiden turvallisuus.

Tähän kokonaisuuteen varataan 73 745,88 euroa.

Ihmiskaupan uhrien tukemiseen liittyvät toimenpiteet kuten uhrien tunnistamisen ja auttamisen tehostaminen sekä eri toimijoiden välisen yhteistyön kehittäminen koulutuksen ja tietoisuuden levittämisen avulla

Ihmiskaupan uhrien tukeminen

Hankkeissa kehitetään ihmiskaupan uhrien tukemiseen liittyviä toimenpiteitä. Suomen valtiolliseen ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmään on viime vuosina tullut vuosittain keskimäärin noin 50 uutta mahdollista tai tunnistettua ihmiskaupan uhria. Auttamisjärjestelmän tilastojen mukaan vain harvat näistä ovat Suomessa seksuaalisen hyväksikäytön uhriksi joutuneita tai rikolliseen toimintaan pakotettuja henkilöitä. Keskeiset ihmiskaupan uhrien parissa työtä tekevät kansalaisjärjestöt ovatkin arvioineet, että Suomessa tunnistetaan yhä heikosti seksuaaliseen hyväksikäyttöön sekä rikolliseen toimintaan pakottamiseen liittyvää ihmiskauppaa. Ihmiskaupparikosten uhrien tunnistamisen merkittävimiksi esteiksi on näissä järjestöissä nähty rakenteelliset ja taloudelliset puutteet ihmiskaupan uhreille tarkoitetussa suojelussa ja auttamistoimissa sekä rikoslain ihmiskauppasäännösten soveltamis- ja tulkintaongelmat.

Ihmiskaupan uhreja tukevien kansalaisjärjestöjen kokemus on ollut se, että etenkin niin sanottu pelkäävät uhrit eivät ole uskaltaneet hakeutua viranomaisten tarjoaman avun piiriin heidän asemaansa liittyvien epävarmuuksien vuoksi. Uhrien jääminen piiloon viranomaisilta vaikeuttaa myös ihmiskaupparikosten selvittämistä ja torjuntaa. Niin sanottujen pelkäävien uhrien määrästä ja piiloonjäämisilmiön laajuudesta tai näiden seikkojen todellisesta vaikutuksesta auttamisen piiriin hakeutumiseen tai rikostorjuntaan ei kuitenkaan toistaiseksi ole ollut mahdollista koota täsmällisempää tietoa tai tehdä tarkempia johtopäätöksiä.

Ihmiskaupan uhrien tunnistamistoiminnan kehittäminen tästä näkökulmasta edellyttääkin tarkempaa tietoa ilmiöstä. Lisäksi edellytetään hyviä viranomaisten ja kolmannen sektorin toimijoiden yhteistyörakenteita sekä eri toimijoiden keskinäistä luottamusta. Kolmannella sektorilla tehtävän etsivän työn ja auttamistyön erityisenä vahvuutena on kontakti haavoittuvassa asemassa oleviin ihmisiin sekä neuvonta- ja tukipalveluiden tarjoaminen matalan kynnyksen palveluperiaatteella, mikä mitä ilmeisimmin lisää ihmiskaupan uhrien uskallusta hakea apua myös viranomaisilta. Kolmannen sektorin työssä painotetaan myös sitä, että tunnistettujen ihmiskaupan uhrien luottamus auttamistoimista vastaavia viranomaisia ja esitutkintaviranomaisia kohtaan lisääntyisi ja ihmiskaupaan syyllistyneet saataisiin rikosoikeudelliseen vastuuseen teoistaan.

Uudet sovellettavat menetelmät, kuten yhdenmukaisiin indikaattoreihin perustuva kolmannen sektorin kenttätöissä tapahtuva ensivaiheen tunnistaminen voisi edesauttaa juuri pelkäävien uhrien hakeutumista auttamisjärjestelmään, sillä arvio avun tarpeesta perustuisi tällöin riittävän yleisiin indikaattoreihin eikä sellaisiin yksittäisiin tietoihin, joiden antamista uhri tunnistamisvaiheen alussa usein pelkää. Kolmannen sektorin edellä kuvatun ensivaiheen tunnistamismenettelyn tarkoituksena olisi vahvistaa ihmiskaupan uhrien tunnistamistyötä selkeyttäen samalla viranomaisen tekemää uhrin tunnistamista ja ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmään ottamista edeltävää kentällä tapahtuvaa työtä. Tavoitteena olisi myös vahvistaa ihmiskaupan vastaisen toiminnan monisektorista yhteistyötä.

Toiminnan puitteissa kerättäisiin tietoa niin sanottujen pelkäävien uhrien määrästä ja piiloonjäämisilmiön laajuudesta sekä näiden seikkojen vaikutuksista ihmiskaupan vastaiseen toimintaan.

Tuotoksena syntyisi ensinnäkin tunnistamistilanteissa ja avun piiriin saattamisessa sovellettavaksi käyvä toimintamalli viranomaisten ja järjestöjen yhteistyörakenteeksi, malli tunnistamista tukevien indikaattoreiden käyttämisestä ihmiskaupan uhrien parissa tehtävässä kenttätöissä. Toiseksi myös koulutettaisiin kolmannen sektorin toimijoita uhrien tehokkaampaan tunnistamiseen ja valmiuteen indikaattorien käyttöön. Varsinaiset tunnistamisindikaattorit valmisteltaisiin verkostoitumisyhteistyössä keskeisten viranomaisten ja muiden toimijoiden kanssa.

Toiminta johtaisi ihmiskaupan uhrien tunnistamisen ja auttamisen helpottumiseen, uhrien saaman tuen vahvistumisen sekä ihmiskaupan vastaisen työn yhteistyörakenteiden vahvistumiseen

myös viranomaisten suuntaan. Tehokkaampi uhrien tunnistaminen ja tukeminen edistäisi myös rikostorjunnan tehokkuutta ja syyllisten vastuuseen saattamisen tavoitteita.

Tämän kokonaisuuden puitteissa voidaan toteuttaa myös viranomaisten ja sidosryhmien kehittämis- ja koulutustarpeita ihmiskaupan uhrien tukemiseen liittyen. Lisäksi voidaan järjestää esimerkiksi toimia kansalaisten tietoisuuden lisäämiseksi ja mm. kehittää asiaan liittyviä tilastointimenetelmiä.

Tähän kokonaisuuteen varataan 273 871,57 euroa.

Toimintamallin kehittäminen rikollisjärjestöistä ja rikollisesta toiminnasta pois haluavien tukemiseksi

Rikollisjärjestöistä pois haluavien ja ulkomailta sotimasta palaavien henkilöiden tukeminen

Hankkeissa kehitetään toimintamalleja rikollisjengeistä pois haluavien jäsenten tukemiseksi. Lisäksi kehitetään toimintamalleja konfliktialueilta ja ulkomailta sotimasta palaavien henkilöiden tukemiseen ja syrjäytymisen sekä radikalisoitumisen estämiseen. Tarkoituksena on kehittää exit-toimintaan erilaisia tukitoimintoja, prosesseja sekä menetelmiä moniviranomaisyhteistyössä. Tunnuksellisten rikollisjengien toiminta on kehittynyt viime aikoina entistä näkyvämmäksi. Siihen liittyy yhä enemmän uhkailua, kiristystä ja väkivaltaa, joiden kohteeksi joutuvat yhä useammin tavalliset kansalaiset, joilla ei ole yhteyksiä rikolliseen toimintaan. Edellä mainittuihin haasteisiin vastaaminen edellyttää poliisilta ja muilta viranomaisilta uusien työmenetelmien omaksumista sekä toimivien yhteistyöyhteyksien luomista ja ylläpitämistä kansallisiin ja kansainvälisiin viranomaistahoihin. Tavoitteena on uudenlaisen exit-toimintamallin luominen, joka yhdistää eri hallinnonalojen viranomaisia ja kolmatta sektoria. Toimintamallin luomisessa hyödynnettäisiin muiden pohjoismaiden parhaita käytänteitä irtautumisprosessia edesauttavan toiminnan kehittämisessä.

Toimien tuotoksena on toimintamalli, jossa on hyödynnetty muualta saatuja parhaita käytänteitä. Toimien tuloksena yhä useampi rikollisjengien jäsen olisi irtautunut jengin toiminnasta.

Ulkomailta sotimasta palaaville on tarpeen kehittää toimintamalleja, joilla ehkäistään syrjäytymistä ja radikalisoitumista. Erityisesti Syyriasta kotoutuvia on tarpeen sopeuttaa takaisin yhteiskuntaan.

Hankkeen tarkoitus on luoda paikallinen malli, jolla varmistetaan, etteivät esimerkiksi Syyriassa taistelleet ekstremistit palatessaan muodosta turvallisuushkaa lähtömaassaan. Turvallisuusviranomaisten lisäksi malliin tullaan kytkemään mielenterveyden palveluja. Kehitettäessä toimintaa uhkahenkilöihin liittyen nähdään tarpeellisena, että huomioon otetaan myös muissa maissa tehdyt kokeilut ja luodut mallit, jotta tämän harvalukuisen, mutta vakavan uhan muodostavan kohderyhmän kanssa toimimiseen saadaan luotua paras mahdollinen malli. Vertailukehittämisen keinoin luodaan malli, joka kuvataan ja voidaan tarvittaessa monistaa yhdeksi työkaluksi väkivaltaisen radikalisoitumisen ehkäisemiseksi.

Nykyisin Suomessa toimii ryhmä, johon poliisien lisäksi kuuluu sosiaalityöntekijöitä ja psykiatrisen sairaanhoitaja, ja jonka tavoitteena on estää riskirajoilla olevia nuoria ajautumasta rikoskierteeseen. Ryhmällä on käytössään poliisissa kehitetty vakavan kohdennetun väkivallan uhka-arviotyökalu, jonka avulla pyritään tunnistamaan henkilöitä, jotka voisivat aiheuttaa vakavaa uhkaa ympäristölleen. Tätä työkalua on mahdollista hyödyntää myös ekstremismin torjunnassa.

Keskeisenä haasteena toiminnassa on myös mielenterveydenpalveluiden tavoitettavuus. Perusterveydenhuollossa ei olla tunnistettu kohdehenkilöiden mielenterveysongelmia. Tästä syystä on tarpeen luoda malli, jonka avulla oikeuspsykiatrasta osaamista tuodaan jo ensivaiheen mielenterveyden arviointiin.

Toimien tuotoksena ovat malli väkivaltaisen radikalisoitumisen ehkäisemiseksi ja malli ensivaiheen mielenterveyden arviointiin sekä uhka-arviotyökalun hyödyntäminen ekstremismin torjunnassa.

Lisäksi suunnitellaan ja käynnistetään radikalisoituneiden henkilöiden deradikalisaation tukemiseksi valtakunnallinen Exit-palvelu järjestövetoisesti yhteistyössä viranomaisten kanssa. Palvelun tavoitteena on edistää väkivaltaisesti radikalisoituneiden henkilöiden irtautumista väkivaltaisesta aatemaailmasta takaisin yhteiskuntaan sekä tarjota asiantuntijapalvelua peruspalveluja tuottaville viranomaisille, jotka kohtaavat työssään väkivaltaisesti radikalisoituneita henkilöitä.

Valmistelussa otetaan erityisesti huomioon ajankohtainen tilanne liittyen taistelualueelta palaaviin henkilöihin, myös lapsiin ja nuoriin, sekä väkivaltaisen äärioikeiston toiminnan lisääntymiseen.

Tuotoksena on räätälöity tukipalvelu väkivaltaisesti radikalisoituneille henkilöille ja asiantuntijapalvelu viranomaisille.

Toimien tuloksena kyky torjua väkivaltaisen radikalisoitumisen uhkia on parantunut ja riski konfliktialueilta ja ulkomailta sotimasta palaavien radikalisoitumiseen ja syrjäytymiseen on vähentynyt.

Tähän kokonaisuuteen varataan 277 501,31 euroa.

Neuvonnan ja tuen lisääminen rikosasioissa todistaville henkilöille

Toteutetaan hankkeita, joissa kehitetään tukimuotoja rikosasioissa todistaville henkilöille. Monet todistajat ovat epätietoisia ja kokevat todistamisen ahdistavana. On tavallista, että todistajat pelkäävät siitä aiheutuvia seurauksia, jolloin he saattavat pyrkiä välttämään koko tilannetta tai muotoilemaan todistajanlausuntoaan oman turvallisuutensa kannaltaan edullisemmaksi. Epätasällinen todistajanlausunto voi vaikuttaa rikosasian selvittämiseen ja tuomioon ja sitä kautta uhrin asemaan.

Todistajien tukeminen voi merkittäväällä tavalla lisätä oikeusprosessin toimivuutta, kun todistaja ymmärtää etukäteen, kuinka tärkeä rooli todistajalla on oikeudenkäynnissä ja mitä eri vaiheita todistamiseen liittyy. Todistamista kohtaan tunnettua pelkoa voidaan vähentää, kun todistaja saa etukäteen ennen oikeuskäsittelyä riittävästi tietoa ja tukea asiasta ja tarvittaessa myös tukihenkilön oikeuteen.

Todistajan tuki voidaan toteuttaa kohdennettuna palveluna esimerkiksi poliisin ohjaamana tai päivystysluontoisena tuki- ja neuvontapalveluna kärjä- ja hovioikeuksissa. Tehtävään voidaan kouluttaa vapaaehtoisia henkilöitä, myös esim. oikeustieteen opiskelijoita.

Hankkeiden puitteissa toteutettaisiin yleistä todistajien tukitoimintaa 3 – 5 paikkakunnalla siten, että tehtävään koulutettaisiin riittävä määrä vapaaehtoisia, luotaisiin paikalliset yhteistyöraken-

teet ja –mallit käräjäoikeuden ja/tai hovioikeuden sekä poliisin kanssa. Lisäksi luotaisiin selkokieline opas todistajille tavoitteena todistamiseen liittyvien tietojen parantaminen ja ennakkoluulojen vähentäminen.

Tuotoksina syntyy päivitetty koulutusmalli, 50 - 100 koulutettua vapaaehtoista, yhteistyöryhmiä tuomioistuimien kanssa sekä selkokieline opas todistajille.

Tuloksena on todistamiskynnyksen madaltuminen sekä tuomioistuinkäsittelyn nopeutuminen ja paraneminen ja sitä kautta oikeusturvan parantuminen. Tätä kautta siis myös rikoksen uhrin asema paranee ottaen huomioon myös sen, että osa uhreista on myös rikosasian todistajia.

Tähän kokonaisuuteen varataan 105 416,90 euroa.

Tukipalvelujen kehittäminen rikosten uhreille kuten esimerkiksi auttavan puhelimen perustaminen

24/7 tukipuhelimen perustaminen

Toteutetaan toimia Euroopan neuvoston naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja torjumista (ns. Istanbulin sopimus) koskevan yleissopimuksen edellyttämän auttavan tukipuhelimen perustamiseksi. Sopimus velvoittaa toteuttamaan tarvittavat lainsäädäntö- tai muut toimet maksuttomien ympärivuorokautisesti (24/7) toimivien auttavien puhelimen käyttöön ottamiseksi valtakunnallisesti. Puhelimitissa neuvotaan soittajia kaikkiin yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluviin väkivallan muotoihin liittyvissä asioissa luottamuksellisesti tai sallien heidän esiintymisensä nimettömänä.

Tällä hetkellä Suomessa ei ole toiminnassa Istanbulin sopimuksen tarkoittamaa auttavaa puhelinta. Rikoksen uhreille tukea ja apua tarjoavilla järjestöillä on erilaisia auttavia puhelimia, minkä vuoksi Istanbulin sopimuksen edellyttämän auttavan puhelimen suunnittelutyö tehdään järjestöjen yhteistyönä siten, että oikeusministeriö sekä sosiaali- ja terveysministeriö ovat suunnittelussa tiiviisti mukana. Oikeusministeriö ja sosiaali- ja terveysministeriö ovat yhteistyössä laatineet auttavalle puhelimitelle kriteerit, jotka on toimitettu järjestöille suunnittelun tueksi. Auttavan puhelimen kriteerien laatimisessa on lähdetty suoraan Istanbulin sopimuksen asettamista

vaatimuksista. Näitä ovat mm. maksuttomuus, toiminta ympäri vuorokauden vuoden jokaisena päivänä, anonymiteetti ja luottamuksellisuus.

Auttavan puhelimen käyttöönotto edellyttää puhelimeen liittyvän tekniikan rakentamista. Koska puhelimen päivystysvuorot on tarkoitus jakaa eri järjestöjen kesken, ei puhelimeen vastata aina samasta paikasta, mikä edellyttää teknisiä ratkaisuja. Myös palvelun anonymiteetti asettaa puhelimelle teknisiä vaatimuksia, sillä soittajan numero ei saa näkyä vastaajalle, eivätkä puhelut saa näkyä soittajan puhelinlaskussa. Lisäksi edellytys puhelimen maksuttomuudesta saattaa edellyttää tietynlaista tekniikkaa.

Puhelimen käyttöönotto edellyttää tarvittavan tekniikan lisäksi mahdollisia kaluste-, laite- ja työasemahankintoja sekä henkilöstön perusteellista koulutusta ennen toiminnan aloittamista.

Toimien tuotoksena auttavan puhelin on valmis otettavaksi käyttöön.

Toimien tuloksena auttava puhelin saadaan perustettua ja otettavaksi käyttöön. Varsinaista puhelinpalvelua on kaavailtu rahoitettavaksi rikosuhrimaksulla kertyvillä tuotoilla, jotka kanavoitetaan toimijoille valtionapuna. Palvelun myötä naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan uhreille on tarjolla parempaa tukea.

Tähän kokonaisuuteen varataan 114 123,09 euroa.

Tietojärjestelmien kehittäminen rikosuhrimaksun keräämiseksi

Rikosuhrimaksujärjestelmän kehittäminen

Toteutetaan hankkeita, joissa valmistellaan rikosuhrimaksujärjestelmän käyttöönottoa. Hallitus on antanut joulukuussa 2014 eduskunnalle esityksen rikosuhrimaksua koskevaksi laiksi, joka tukee ns. rikosuhridirektiivin (2012/29/EU) täytäntöönpanoa. Rikosuhrimaksujärjestelmän käyttöönotto edellyttää muutoksia viranomaisten tietojärjestelmiin, lomakkeisiin ja sakkokäsikirjaan sekä viranomaisten kouluttamista. Tietojärjestelmät palvelevat useita rikosuhrimaksun määrää-

miseen oikeutettuja esitutkintaviranomaisia (mm. poliisi, rajavartiolaitos ja tullit). Toimien tuotoksena rikosuhrimaksujärjestelmän edellyttämät muutokset on toteutettu tietojärjestelmiin ja lomakkeisiin.

Toimien tuloksena rikosuhrimaksun määräämiseen oikeutetut viranomaiset saavat tiedon rikosuhrimaksun perusteena olevasta rikoksesta suoraan tietojärjestelmästä ja viranomaisten toiminta helpottuu.

Tähän kokonaisuuteen varataan 306 539,92 euroa.

Kansallinen tavoite 5.5: Uhkien ja riskien arviointi

Toteutettavat toimet kuvataan tarkemmin alla jaoteltuna kansallisen ohjelman mukaisiin rahoituksen painopisteisiin.

Taulukko 19: Kansallisen tavoitteen 5.5 rahoituksen jakautuminen vuosittain (euroa)

2014-2015	2016	2017	2018	2019	2020	Yhteensä
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Toimet, tuotokset ja tulokset

Toimintaympäristöanalyysien ja tietojohdoisen toiminnan kehittäminen siten, että luodaan edellytyksiä tunnistaa rikollisia toimintamalleja ja vaikuttaa erityisesti nuoriin henkilöihin, jotka ovat ajautumassa rikolliseen toimintaan

Tämä toimi on peruttu ja varat kohdennetaan kohtaan 5.1

Erityistavoite 6: Riskit ja kriisit

EU:n samoin kuin Suomen kansallisena tavoitteena on ihmisten, omaisuuden, ympäristön, yhteiskunnan ja yritysten suojele edistämällä niihin kohdistuvien uhkien ennaltaehkäisyä, varautumista ja seurausvaikutusten minimointia.

Suuronnettomuudet, terrorismi ja rajaturvallisuuden vakavat häiriöt muodostavat keskeisen uhan sisäiselle turvallisuudelle. Erityisen ongelmallisia tilanteita aiheutuu suuronnettomuuksista. Suuronnettomuudet ovat laajoja tilanteita, joiden hallinta edellyttää toimivia ja yhteensopivia tilannekuva- ja johtamisjärjestelmiä. Kehittämistarpeita on viranomaisten järjestelmissä, jotka eivät välttämättä ole yhteensopivia tai palvele tilannekuvan kokoamista tai johtamista. Uhka-arviot ja tilannekuvat huomioiden on turvattava viranomaisten operatiivinen toimintakyky ja toimintavalmius terrorismin torjunnassa ja muissa erityistilanteissa kehittämällä mm. varuste- ja kalustotasoa ja tietotekniikkaa. Tavoitteena on kyky toimia yhteistyössä kansallisesti ja kansainvälisesti uhkiin varautumisessa ja niiden torjunnassa. Viranomaisyhteistyöllä pyritään turvaamaan kansallisesti tärkeät infrastruktuurit, kulkuvälineet ja rajanylityspaikat.

Radikalisoitumisen ja väkivaltaisen ekstremismin torjuntaan panostetaan toteuttamalla viranomaisten ja kolmannen sektorin yhteisiä toimia.

Keskeistä on kehittää onnettomuus- ja tuhotilanteiden edellyttämää valmiutta. Painopisteenä on erityisesti suurten onnettomuustilanteiden edellyttämä nopea ja tehokas toiminta riittävien henkilöstö- ja materiaalisten valmiuksien ylläpito, kehittäminen ja havainnointi-, analysointi- ja toimintakyvyn parantaminen vaarallisten aineiden (CBRNE) onnettomuus- ja tuhotilanteissa. Turvallisuusriskeihin varautumisessa ja niiden torjunnassa huomioitavaa on, että yksittäiset henkilöt tai terroristiryhmittymät voivat käyttää myös tavanomaisesta poikkeavia aseita (esim. kemiallisia, biologisia tai radioaktiivisia), joiden käytöstä voi aiheutua suuria henkilövahinkoja ja sosio-ekonomisia menetyksiä. Pää tavoite CBRNE-uhkiin varautumisessa ja torjumisessa on operatiivisen valmiuden ja toiminnan kehittämisen lisäksi edistää tiedonvaihtoa ja parhaiden käytänteiden vaihtoa kansallisesti ja EU-tasolla. Tavoitteena on viranomaisyhteistyön keinoin varmistaa, ettei asiattomilla henkilöillä ole pääsyä CBRNE-vaarallisiin materiaaleihin ja että viranomaisilla on valmius tunnistaa materiaalit estääkseen niiden väärinkäyttö. Lisäksi viranomaisilla tulee olla valmius toimia yhteistyössä CBRNE-tilanteissa.

Kansallinen tavoite 6.1: Ennaltaehkäisy ja torjunta

Toteutettavat toimet kuvataan tarkemmin alla jaoteltuna kansallisen ohjelman mukaisiin rahoituksen painopisteisiin.

Taulukko 20: Kansallisen tavoitteen 6.1 rahoituksen jakautuminen vuosittain (euroa)

2014-2015	2016	2017	2018	2019	2020	Yhteensä
0,00	25 776,10	0,00	0,00	0,00	0,00	25 776,10

Toimet, tuotokset ja tulokset

Radikalisoitumisen ennaltaehkäisyyn liittyvä pilottihanke, joka voi pitää sisällään parhaiden käytäntöjen kartoittamista, toimintatapojen pilotointia, tiedotustoimia, jne

Radikalisoitumisen ja extremismien torjunta

Toteutetaan pilottihanke, joka keskittyy radikalisoitumisen ennaltaehkäisyyn. Hankkeen toimintoja voivat olla esimerkiksi parhaiden käytäntöjen kartoittaminen ja hyödyntäminen, erilaisten toimintatapojen kokeilu sekä tiedotustoimet.

Toimien tuloksena radikalisoitumisen ja extremismien toimintaedellytyksiä on vähennetty.

Tähän kokonaisuuteen varataan 25 776,10 euroa.

Kansallinen tavoite 6.2: Tietojen vaihto

Toteutettavat toimet kuvataan tarkemmin alla jaoteltuna kansallisen ohjelman mukaisiin rahoituksen painopisteisiin.

Taulukko 21: Kansallisen tavoitteen 6.2 rahoituksen jakautuminen vuosittain (euroa)

2014-2015	2016	2017	2018	2019	2020	Yhteensä
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Toimet, tuotokset ja tulokset

Toimet kuten esimerkiksi seminaarit, tietojen, osaamisen ja hyvien käytäntöjen vaihdon edistämiseksi ja tiedon levittämiseksi kansallisesti ja kansainvälisesti CBRNE-asioissa

Rahaston seurantakomiteassa 22.11.2016 todetun mukaisesti tämä toimi perutaan ja varat kohdennetaan radikalisoitumisen vastaisiin toimiin.

Kansallinen tavoite 6.3: Koulutus

Toteutettavat toimet kuvataan tarkemmin alla jaoteltuna kansallisen ohjelman mukaisiin rahoituksen painopisteisiin.

Taulukko 22: Kansallisen tavoitteen 6.3 rahoituksen jakautuminen vuosittain (euroa)

2014-2015	2016	2017	2018	2019	2020	Yhteensä
0,00	20 613,60	56 295,06	0,00	0,00	44 279,69	121 188,35

Toimet, tuotokset ja tulokset

Kansallinen CBRNE-koulutus operatiivisille toimijoille

Toteutetaan hankkeita, joissa järjestetään CBRNE-kursseja toimijoille, kuten esimerkiksi ensivasteen toimijat (poliisi, pelastus ja ensihoito), päättäjät ja kriittisten kohteiden toiminnanharjoittajat. Tavoitteena on järjestää kaksi kurssia vuodessa, joihin osallistuu noin 20 henkilöä per kurssi. Toimien tavoitteena on CBRNE-tietoisuuden lisääminen, ennaltaehkäisevän toiminnan tarpeiden tunnistaminen, ensivastetoimijoiden operatiivisen valmiuden ja työturvallisuuden kehittäminen sekä viranomaisyhteistyön kehittäminen.

Toimien tuotoksena ovat esimerkiksi koulutuspaketit, koulutus- ja valistusmateriaali sekä moniviranomaisharjoitukset. Toimien tuotoksena on ensivastetoimijoiden ja muiden koulutuksiin osallistuneiden varmistunut ja parantunut suorituskyky.

Tähän kokonaisuuteen varataan 121 188,35 euroa.

Kansallinen tavoite 6.4: Uhrien tukeminen

Toteutettavat toimet kuvataan tarkemmin alla jaoteltuna kansallisen ohjelman mukaisiin rahoituksen painopisteisiin.

Taulukko 23: Kansallisen tavoitteen 6.4 rahoituksen jakautuminen vuosittain (euroa)

2014-2015	2016	2017	2018	2019	2020	Yhteensä
0,00	14 985,34	95 545,59	139 767,53	87 209,97	79 649,46	417 157,89

Toimet, tuotokset ja tulokset

Tukimenetelmien kehittäminen äärijärjestöistä eroon pyrkiville henkilöille tai heidän lähipiirilleen ml. exit-toiminta

Rahaston seurantakomiteassa 22.11.2016 ja 11.9.2017 todetun mukaisesti tähän toimeen kohdennetaan lisävaroja ohjelman muista kohdista.

Toteutetaan hankkeita, joissa kehitetään ja pilotoidaan uusia toimintamalleja äärijärjestöistä eroon pyrkivien henkilöiden ja heidän lähipiirinsä tukemiseksi terrorismin ja väkivaltaisen ekstremismin torjumiseksi.

Euroopan unionin sisäisen turvallisuuden strategian yksi tavoite on ehkäistä terrorismia ja puuttua radikalisoitumiseen ja terroristien värväystoimintaan. Suomessa on hyväksytty huhtikuussa 2016 järjestyksessään toinen kansallinen väkivaltaisen ekstremismin ja radikalisoitumisen ennalta ehkäisyn toimenpideohjelma.

Väkivaltaisen radikalisoitumisen ja ekstremismin uhka on Suomessa kasvanut ja tullut näkyvämmäksi. Terrorismin uhkan kasvuun on vaikuttanut erityisesti Syyrian ja Irakin alueella käynnissä oleva konflikti. Viranomaiset ovat tunnistaneet hieman yli 80 henkilöä, jotka ovat matkustaneet Suomesta näille alueille vuodesta 2012 lähtien. Konfliktiin liittyvä suurin haaste niin Suomessa kuin laajemmin on tällä hetkellä palaajien määrän lisääntyminen. Suojelupoliisin mukaan Suomessa on 300 henkilöä, joilla on yhteyksiä terroristiseen toimintaan tai henkilöihin, jotka toimivat näissä järjestöissä. Asiaan liittyy myös taannoinen turvapaikanhakijoiden määrän lisääntyminen.

ISILin sotilaallinen tappio on jo nähtävissä. Tämän johdosta ISIL on tarkistanut strategiaansa. Tämä vaikuttaa myös tilanteeseen Suomessa. ISILin tavoitteena on toisaalta radikalisoida erityisesti nuoria ja kannustaa näitä iskuihin kotimaissaan, ja toisaalta edistää kaikkea toimintaa, joka lisää polarisaatiota ja eri väestöryhmien vastakkainasettelua. Kummankin strategisen tavoitteen tuloksia on jo nähtävissä. ISILin strategian muutos on otettava huomioon väkivaltaisen radikalisoitumien ennalta ehkäisemisessä.

Väkivaltaisen radikalisoitumisen ja ekstremismin ennalta ehkäisy edellyttää, että koko maassa on valmiudet torjua näitä ilmiöitä riskin vakavuuden edellyttämällä tasolla. Tähän liittyen väkivaltaisen radikalisoitumisen ja ekstremismin toimenpideohjelmassa on päätetty, että koko maahan luodaan tehokkaat ja toimivat rakenteet radikalisoitumisen torjumiseksi. Moniammatillinen Ankkuritoiminta on radikalisoitumisen ennalta ehkäisyn keskiössä. Ankkuritoiminta laajennetaan koko maahan ja sen tehtävänä on jatkossa ennalta ehkäistä myös väkivaltaista radikalisoitumista ja ekstremismiä. Ankkuritoiminnalla on myös keskeinen vastuu taistelualueelta palaavien kanssa työskentelemisessä tavoitteena ehkäistä näihin liittyvää väkivallan uhkaa.

Ankkuritoiminnalla tarkoitetaan poliisilaitosten yhteydessä olevaa moniammatillista toimintaa, jossa poliisi, sosiaalitoimi, terveydenhoito (pääsääntöisesti psykiatrinen sairaanhoitaja) sekä nuorisotoimi puuttuvat suunnitelmallisesti nuoren rikoskierteeseen tavoitteena katkaista se varhain ja estää nuoren joutuminen rikollisen toiminnan piiriin pysyvästi. Ankkuritoimintaa on lähes kaikkien poliisilaitosten alueella ja se on viime vuosina laajentunut merkittävästi Poliisihallituksen toimien seurauksena.

Ankkuritoiminnan vahvuudet mutta myös haasteet liittyvät toiminnan moniammatilliseen luonteeseen. Sen laajentaminen sisällöllisesti kattamaan myös väkivaltaisen radikalisoitumisen torjunta ja työskentely taistelualueelta palaavien kanssa edellyttävät toiminnan ja osaamisen kehittämistä, toimintamuotojen täsmällistä kuvausta sekä tiedonvaihtoon ja eri toimijoiden rooliin ja tehtäviin liittyvien eräiden seikkojen selvittämistä ja ratkaisemista. Ankkuritoiminnan tulee olla laadukasta ja tehokasta, ja siinä tulee olla yhteinen toiminnan tavoite, joka ottaa huomioon paikallisen tilannekuvan ja uhka-arvion. Toiminnan kehittämisen kannalta ensiarvoisen tärkeää on saada käyttöön valtakunnallisesti Ankkuritoimintaa tukevaa ohjeistusta ja muuta tukimateriaalia, kuten käsikirja. Aineiston ja tukimateriaalin tulee perustua tietoon ja hyvien käytäntöjen hyödyntämiseen. Tukiaineiston ja muun materiaalin käyttöönotto ja levittäminen edellyttävät koulutusta ja tiedon levittämistä eri ammattiryhmien piirissä.

Muuttuneen tilanteen johdosta kehitetään yhteistyössä kansalaisyhteiskunnan kanssa menetelmiä, joilla tunnistetaan ympäristöt, joissa väkivaltaisiin iskuihin yllyttävät henkilöt toimivat, sekä kohderyhmät, joihin he kohdistavat toimintaansa. Tämän jälkeen suunnitellaan toimenpiteet, joilla voidaan varhaisessa vaiheessa puuttua rekrytointiin ja verkostojen luomiseen. Toiminnan kannalta yhteistyö kansalaisyhteiskunnan ja nuorten kanssa on keskiössä.

Tähän kokonaisuuteen varataan 417 157,89 euroa.

Kansallinen tavoite 6.5: Infrastrukturi

Toteutettavat toimet kuvataan tarkemmin alla jaoteltuna kansallisen ohjelman mukaisiin rahoituksen painopisteisiin.

Taulukko 24: Kansallisen tavoitteen 6.5 rahoituksen jakautuminen vuosittain (euroa)

2014-2015	2016	2017	2018	2019	2020	Yhteensä
0,00	2 505,49	1 111 196,25	58 554,86	0,00	365 711,28	1 537 967,88

Toimet, tuotokset ja tulokset

Turvallisen radioliikennemallin kehittäminen siten, että viranomaiset voivat kommunikoida naapurimaiden viranomaisten kanssa kenttätehtävissä

Viranomaisten valtioiden rajat ylittävän radioliikenteen viestintämallien kehittäminen

Toteutetaan hankkeita, joissa kehitetään viranomaisten yhteinen radioviestintämalli naapurimaiden viranomaisten kanssa toimimiseen.

Viranomaisilla on lisääntyvä tarve kommunikoida kenttätehtävissä naapurimaiden vastaavien toimijoiden kanssa joko rajan yli tai toimijoiden siirryttyä rajan yli naapurimaan alueella. Rajan yli siirtyneen yksikön tehtävän onnistuminen on paljolti riippuvainen kyvystä kommunikoida isäntämaan yksiköiden ja sen johtokeskusten kanssa. Viestintätarpeiden kasvuun on vaikuttanut lisääntynyt naapurimaiden viranomaisten yhteistyö ja kansainvälisten yhteistoimintasopimusten kuten EUn rajaturvallisuusviranomaisten Frontexin tai Schengen-maiden välinen yhteistyö.

Toimet toteutetaan tiiviissä yhteistyössä naapurimaan kanssa ja verrataan suunniteltua mallia Norjan ja Ruotsin omassa projektissa toteuttamaan.

Päätoimintoja ovat verkkojen välisen liitoksen toteutus VIRVEN ja sen testiympäristön välille, osaamisvalmiuksien nosto toimintamallien suunnitteluun sekä viestintämallin suunnittelu operatiiviseen toimintaan.

Toimien tuotoksena suunnitellaan ja testataan valtakunnan rajat ylittävään viestiliikenteeseen toimintamalli, joka on siirrettävissä päivittäiseen käyttöön operatiivisiin verkkoihin.

Tähän kokonaisuuteen varataan 229 500,00 euroa.

CBRNE-valmiuden kehittäminen mm. kalusto- ja tarvikehankinnoin, kuten esim. CBRNE-aineiden tunnistamiseen ja dekontaminaatioon sekä ympäristön suojaamiseen soveltuvaa välineistöä

Toteutetaan hankkeita, joissa kartoitetaan ja hankitaan viranomaistoimintaan sopivia kenttäkelpoisia CBRNE-aineiden tunnistus-, dekontaminaatio- ja suojalaitteita. Tavoitteena on viranomaisten operatiivisen toimintakyvyn tehostaminen ja onnettomuusvalmiuksien kehittäminen.

CBRNE tilanteiden torjuntaan tarvittavia erityisiä laitteita ovat mm. kenttäkäyttöiset detektorit CBRNE-aineiden havaitsemiseksi, dekontaminaatiokontit ja -teltat sekä vaarallisten aineiden leviämisen estämiseen tarkoitettu välineistö. Toimien tuotoksena ovat välinehankinnat ja niihin liittyvät väline/materiaalihankintojen esiselvitykset ja suunnitelmat.

Toimien tuloksena kansalliset CBRNE-valmiudet tehostuvat ja CBRNE-aineiden tunnistuskyky paranee operatiivisessa tilanteessa ja ensivasteen toimijoilla on käytettävissä CBRNE-aineiden tunnistamiseen ja dekontaminaatioon sekä ympäristön suojaamiseen soveltuvaa välineistöä.

Tähän kokonaisuuteen varataan 1 083 340,38 euroa.

Vaarallisten aineiden tunnistamiseen liittyvien laitteiden, kuten esim. spektroskopia-laitteet, hankkiminen

Spektroskopia-laitteiden hankinta

Toteutetaan hankkeita, joissa hankitaan laitteita vaarallisten aineiden tunnistamiseen. Rajanylityspaikoilla tapahtuvan maahantuonnin ja maasta viennin yhteydessä valvontaviranomaisen on varmistuttava tavaroiden ja aineiden laillisuudesta sekä niiden vaarattomuudesta ennen maahantuonnin tai maastaviennin sallimista. Laillisuuden ja vaarattomuuden määrittelyyn tarvitaan usein tavaränäyte, jonka perusteella saadaan tietoa aineen tai tavarankoostumuksesta ja työterveydellisistä vaikutuksista sekä tehdään päätös mahdollisesta lisätutkimustarpeesta.

Ulkorajoilla ei ole laaja-alaiseen materiaalitunnistukseen suunniteltua laitetta ja siksi lähes kaikki epäilyttävä tavara on lähetettävä laboratorioon analysoitavaksi. Viranomaiskäyttöön tarvitaan käsikäyttöisiä materiaalitunnistimia, joilla voidaan jopa pakkauksia avaamatta tehdä mittauksia

tavaränäytteestä tuhoamatta sitä ja tunnistaa sen sisältämät aineet. Laitteen tulee soveltua kiinteiden ja nestemäisten lääke-, huumaus-, muuntohuume- ja räjähdysaineiden sekä myrkkujen tunnistamiseen.

Toimen tuloksena hankitaan spektrometrejä. Laitteet on tarkoitus sijoittaa kulloisenkin tarpeen mukaan.

Toimen tuloksena lisätään kiellettyjen aineiden tuojien kiinnijäämisriskiä, paljastetaan ja ennaltaehkäistään huumausainerikollisuutta sekä estetään muiden kieltojen ja rajoitusten alaisten vaarallisten aineiden maahanpääsyä.

Tähän kokonaisuuteen varataan 225 127,50 euroa.

Kansallinen tavoite 6.6: Ennakkovaroitus ja kriisitilannevalmius

Toteutettavat toimet kuvataan tarkemmin alla jaoteltuna kansallisen ohjelman mukaisiin rahoituksen painopisteisiin.

Taulukko 25: Kansallisen tavoitteen 6.6 rahoituksen jakautuminen vuosittain (euroa)

2014-2015	2016	2017	2018	2019	2020	Yhteensä
0,00	0,00	0,00	0,00	200 652,93	378 961,14	579 614,07

Toimet, tuotokset ja tulokset

Viranomaisten yhteiskäyttöisten hätäkeskustietojärjestelmän, kenttäjohtojärjestelmän sekä tilannejohtokeskusten yhteen liittäminen

Toteutetaan hankkeita, joilla liitetään yhteen viranomaisten yhteiskäyttöiset hätäkeskustietojärjestelmä (ERICA), kenttäjohtojärjestelmä (KEJO) sekä tilannejohtokeskus.

Tarkoituksena on toteuttaa ERICA:n ja KEJO:n yhteensovittamiseen liittyvät kehittämis-, testaus- ja muutostyöt sekä järjestelmätoimittajille tästä aiheutuvat lisätyöt.

Tähän kokonaisuuteen varataan 579 614,07 euroa.

Hätäkeskustietojärjestelmän kehittäminen siten, että se mahdollistaa tiedonsiirron järjestelmän ja mobiililaitteiden välillä. Kriisiviestinnän kehittäminen viranomaisyhteistyössä.

Rahaston seurantakomiteassa 22.11.2016 todetun mukaisesti tämä toimi perutaan ja varat kohdennetaan radikalisoitumisen vastaisiin toimiin.

Väestön varoitusjärjestelmien kehittäminen

Tämä toimi on peruttu ja varat kohdennetaan kohtaan 6.4 radikalisoitumisen vastaisiin toimiin.

Kansallinen tavoite 6.7: Uhkien ja riskien arviointi

Toteutettavat toimet kuvataan tarkemmin alla jaoteltuna kansallisen ohjelman mukaisiin rahoituksen painopisteisiin.

Taulukko 26: Kansallisen tavoitteen 6.7 rahoituksen jakautuminen vuosittain (euroa)

2014-2015	2016	2017	2018	2019	2020	Yhteensä
0,00	0,00	89 848,91	120 180,75	279 577,18	0,00	489 606,84

Toimet, tuotokset ja tulokset

Kansallisesti merkittävien riskien arviointi ja riskien hallintakyvyn varmistaminen

Toteutetaan hankkeita, joissa arvioidaan kansallisesti merkittäviä riskejä pelastuspalvelumekanismin mukaisesti. Arvioinnin perusteella kehitetään esimerkiksi tietojärjestelmiin ja tilannekuvaan liittyviä toimintoja, joilla varmistetaan riskien hallintakyky. Tavoitteena on luoda analyysityökalut sekä riskien analysoimiseksi että niiden hallintakyvyn arvioimiseksi. Riskien arviointi on jatkuvaa toimintaa ja EU:lle raportoidaan vähintään joka kolmas vuosi kansallisista merkittävistä riskeistä.

EU:lle tullaan myös raportoimaan jäsenmaiden riskienhallintakyvystä. Kansallisten riskien arviointi koskettaa kaikkia toimialoja ja kuuluu siten yhteiskunnan kokonaisvarautumisen piiriin. Riskinarviotyöhön osallistuu siis laaja verkosto toimijoita. Riskinarviotyö ja riskienhallintakyvyn arviointi liittyy yhteiskunnan turvallisuusstrategiatyöhön, koska tavoitteet ovat samat eli se, että yhteiskunta säilyttäisi toimintakykynsä kaikissa olosuhteissa.

Riskinarvio- ja -hallintatyön tuloksena toimialoilla on selkeä ja yhteisesti koordinoitu käsitys suomalaisen yhteiskuntaan kohdistuvista merkittävistä riskeistä ja niiden hallintakyvystä sekä hallintakyvyn kehittämistarpeista.

Tähän kokonaisuuteen varataan 489 606,84 euroa.

6. Yhteenveto rahoituksesta ja aikataulusta

Taulukko 27: Yhteenveto rahoituksesta ja aikatauluista

Erityista-voite	Kansallinen tavoite		Aikataulu						Yhteensä
	Nro	Nimi	2014-2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Yhteisen vii- sumipoliti- kan tukemi- nen	1.1	Kansalliset valmiudet	184 500,00	572 691,49	947 536,18	277 032,90	606 765,71	277 063,00	2 865 589,28
	1.2	Unionin säännöstö	73 485,93	64 943,72	0,00	0,00	0,00	0,00	138 429,65
	1.3	Yhteistyö konsuliasioissa	277 500,00	63 300,63	0,00	0,00	0,00	0,00	340 800,63
	1.4E	Yhteistyö konsuliasioissa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä			535 485,93	700 935,84	947 536,18	277 032,90	606 765,71	277 063,00	3 344 819,56
Rajat	2.1	Eurosur ja rajavalvonta	452 659,17	2 527 105,25	2 275 837,74	1 637 707,17	2 885 613,98	3 094 329,71	12 873 253,02
	2.2	Tiedonvaihto	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	2.3	Unionin yhteiset vaatimukset	10 378,57	219 999,75	0,00	0,00	454 373,22	0,00	684 751,54
	2.4	Unionin säännöstö	0,00	62 030,25	112 906,41	77994,91	0,00	0,00	252 931,57
	2.5	Tulevaisuuden haasteet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	2.6	Kansalliset valmiudet	187 863,07	386 849,35	222 021,38	75 000,00	2 863 373,75	16 244 750,90	19 979 858,45
	2.7E	Frontex-välineet	319 719,40	31 561,81	8 718,79	0,00	2 112 750,00	5 987 250,00	8 460 000,00
Yhteensä			970 620,21	3 227 546,41	2 619 484,32	1 790 702,08	8 316 110,95	25 326 330,61	42 250 794,58
Op. tuki	3.1	Operatiivinen tuki: viisumit	423 515,92	423 515,92	423 515,92	423 515,93	423 515,92	423 515,92	2 541 095,53
	3.2	Operatiivinen tuki: rajat	2 043 000,00	1 909 577,27	1 247 432,01	2 530 000,00	2 770 069,20	3 832 729,80	14 332 808,28
Yhteensä			2 466 515,92	2 333 093,19	1 670 947,93	2 953 515,93	3 193 585,12	4 256 245,72	16 873 903,81
Ri- kol- li- su- us	5.1	Ehkäiseminen ja torjuminen	576 417,43	2 824 320,25	1099878,37	982936,47	1921935,17	336 986,89	7 742 474,58

Erityista-voite	Kansallinen tavoite		Aikataulu						Yhteensä
	5.2	Tiedonvaihto	0	76 843,44	792997,38	956387,99	792 996,30	1 107 324,59	3 726 549,70
	5.3	Koulutus	100 850,00	184 525,94	298844,58	181 350,00	181 350,00	30 225,00	977 145,52
	5.4	Uhrien tukeminen	0	448 104,75	344 618,24	124318,45	21 907,24	212 249,99	1 151 198,67
	5.5	Uhkien ja riskien arviointi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä			677 267,43	3 533 794,38	2 536 338,57	2 244 992,91	2 918 188,71	1 686 786,47	13 597 368,47
Riskit ja kriisit	6.1	Ehkäiseminen ja torjuminen	0,00	25 776,10	0,00	0,00	0,00	0,00	25 776,10
	6.2	Tiedonvaihto	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	6.3	Koulutus	0,00	20 613,60	56 295,06	0,00	0,00	44 279,69	121 188,35
	6.4	Uhrien tukeminen	0,00	14 985,34	95 545,59	139 767,53	87 209,97	79 649,46	417 157,89
	6.5	Infrastruktuuri	0,00	2 505,49	1 111 196,25	58 554,86	0,00	365 711,28	1 537 967,88
	6.6	Varhaisvaroitus- ja kriisinhallinta	0,00	0,00	0,00	0,00	200 652,93	378 961,14	579 614,07
	6.7	Uhkien ja riskien arviointi	0,00	0,00	89 848,91	120 180,75	279 577,18	0,00	489 606,84
Yhteensä			0,00	63 880,53	1 352 885,81	318 503,14	567 440,08	868 601,57	3 171 311,13
TA	4.1	Tekninen tuki ISFB	440 000,00	470 000,00	470 000,00	450 000,00	450 000,00	66 726,40	2 346 726,40
	7.1	Tekninen tuki ISFP	180 000,00	200 000,00	200 000,00	190 000,00	190 000,00	133 087,40	1 093 087,40
Yhteensä			620 000,00	670 000,00	670 000,00	640 000,00	640 000,00	199 813,80	3 439 813,80

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Kirkkokatu 12, Helsinki
PL 26, 00023 Valtioneuvosto
Vaihde 0295 480 171
kirjaamo@intermin.fi

www.eusa-rahastot.fi | eusa@intermin.fi